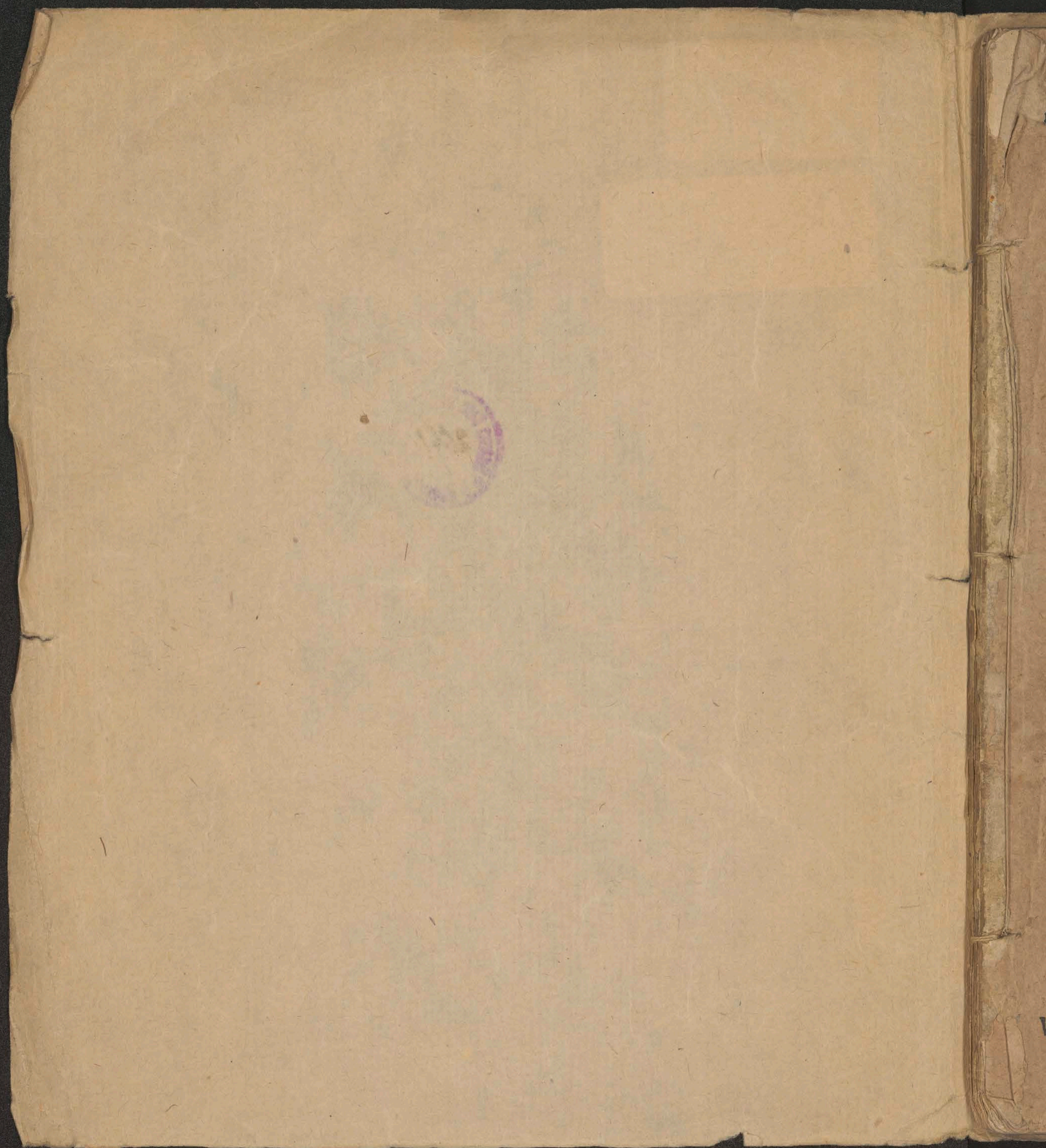

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVIENSIS

ΗΜΕΡΟΛΟΓΕΙΟΝ
ABO
NOWY Y STARY
KALENDARZ
SWIAT ROCZNYCH,

Y Biegow Niebieskich, z Wyborem czásow, y Aspektámi.

NA ROK PANSKI, 1673.

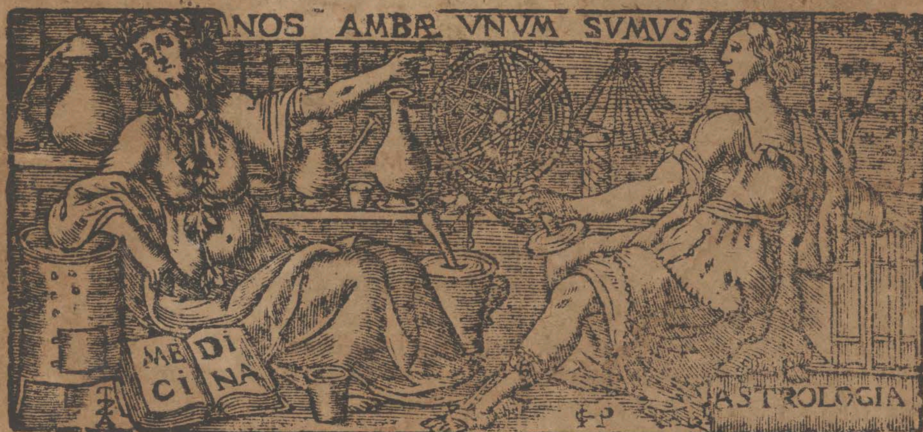
Po Przestępnym Pierwszy; Wtory po Przybyszowym.

Według Bully Oycá S. Syxta V.

PRZEZ

M. MIKOŁAIA BROSCIVSA,

Filozofiey Doktorá Sławney Akádemiey Krákowskiey, w Wielkim Kollegium Astrologiey y Geometryey Ordináryußá, z pilnośćią wyráchowány, y ku dobru pospolitemu wydány.

W KRAKOWIE,

W Durkárniey Woyćiecha Goreckiego. I. K. M. Typográphia.

Rok ten od Narodzenia Páná Zbáwićielá Náſzego, M. DC...

ráchuiemy.

Od Stworzenia świátá / 5612.

Od Potopu świátá / 3966.

Od zniſzczenia Sodomy y Gom: 3577.

Od wyśćia Zydow z Niew. Egyp: 3169.

Od zbudowánia Kość: Salom: 2690.

Od ſpuſtoſzenia Jeruzalem 1601.

Od Vmęczenia / śmierći / Zmartwychw: y w Niebowſtąp. Páńſkiego. 1640.

Od Popráwy Kalendarzá. 91.

Od Początku Krol. Polſkiego. 1122.

Od poſtanow. Trybunału w Pol. 96.

Od poſtáwienia na Gorze Jáſney Czę-ſtochowſkiey Cudownego Obrázu N. P. Máryey od ś. Łukaſzá odmalowá-nego przez Władyſławá Kśiążęćiá Opolſkiego ktory go naprzod z Je-ruzalem / potym z Konſtantynopolá od Károlá Wielkiego / Rzymſkiego Ce-ſarzá doſtał / y do pilney ſtraży Za-konnikom r. Páwłá P. podał. 291.

Od Początku Sławney Akademiey Krákowſkiey. 309.

Od Koronácyey KROLA J. M. MICHA-ŁA ſzczęśliwie nam panuiącego. 5.

Według Kálendarzá Nowego.

Złota liczbá, 2.

Okrąg Słoneczny, 2.

Epáktá, 12.

Poczet Rzymſki, 11.

Literá Niedźielna, A.

Mięſopuſtu ráchuiąc od Nowego Látá, áż do Popielcu Tygodni 6. y dni 3.

Według Kálendarzá Stárego.

Złota liczbá, 2.

Okrąg Słoneczny, 2.

Epáktá, 22.

Poczet Rzymſki, 11.

Literá Niedźielna, E.

Mięſopuſtu ráchuiąc od Nowego Látá, áż do Popielcu, Tygod: 10. zpełna.

Swiętá Vroczyſte tákże y Suchedni, ná ſwym mieyſcu znaydźieſz.

Godźiny w Rubrowym Kálendarzu / ná cáłym Zegárze; w Práktyce zaś tu-dźieſz ná przećiwko Rubrowym po práwey ręce kártom przy brzegu; ná Pulze-garzu. Aſpekty przed Liniyką położone / przed Południem; po liniyce / po Po-łudniu rozumiey.

☞ **Złączenie Sáturná z Mieśiącem.** ☌♄

Dźień táki ieſt nieſzcześliwy / záczym lemieſzá poniechay / żeglowánie ná inſzy czás odłoż / lekárſtwom zfolguy / żołnierzá ſię ſtrzeż.

⚹♄ **Szeſny Sáturná, y Trzećiak.** △♄

Role ſpráwuy / winnice kopay / około ogrodow chodź / ſzczep / buduy / ſtárych Rolnikow záżyieſz iáko zechceſz.

□♄ **Czwártak Sáturná, y Przećiwny** ☍♄

Dźień ieſt zły do lekárſtw / krwie / podroży / ſzczepienia / śiania / faworow / y łaſk pozyſkánia nieſpoſobny / Zydow ſię chroń.

☞ **Złączenie Iowiſzá.** ☌♃

Dźień ieſt wyborny ná wſzytko / przetoż y lekow záżywáć / o przyiaźń ſię vbie-gáć / z prałatami / Juryſtami / rozmowić ſię nie záwadźi. ⚹♃ Szeſny

Szesny Iowiszá, y Trzećiak.

⚹♃
Iuryſtow ſię porádź / ſtárych munimentow / Przywileiow / Fundácyi popátrz / przeczytay / lekarſtw beſpiecznie záżyi.

Czwártak Iowiszá, y Przećiwny. ☍♃

□♃
Ná Roki / Querele / Trybunały / dobrze iácháć / tákże v Prálatow ſobie łáſkę y fawor iednáć / y Filozofiey czytáć nie omieſzkay.

Złączenie Marsá. ☌♂

☞
Lekarſtw poniechay / z Zołnierzem nie záczynay / drogę ná lepſzy czás odłoż / ognia w domu przeſtrzegay / Alchimiey poniechay

Szesny Marsá, y Trzećiak. △♂

⚹♂
Vrzędy Woyſkowe / záciągi Krolewſkie / Hetmáńſkie / zá. nadádzą ſię / tákże ko: nie do woyny kup / lekarſtw poniechay, miánowićie kiedy ſię ☽ w [illegible] zabawia.

Czwártak Marsá, y Przećiwny. ☍♂

□♂
Zołnierzowi ſię nie náprzykrzay / ná vgody nie záśiaday / kordá nie dobyway / bo prędko ſtarguieſz.

Złączenie Słońcá. ☌☉

☞
Lekarſtw / roley / budowánia / zbytniey z Pány konfidencyey poniechay.

Szesny Słońcá, y Trzećiak. △☉

⚹☉
Dźień dobry do lekárſtwá / o vrzędy proś / o łáſkę v Krolow y Pánow wielkich ſtáray ſię / Podarunki im iezeli co chceſz vgonić / odday / goſpodárſtwo ſię nadarzy.

Czwártak Słońcá, y Przećiwny. ☍☉

□☉
Dźień do wſzytkiego ſpoſobny / miánowićie do lekarſtw y puſzczánia krwie / nie igray z ogniem / z ſwoim rownym przeſtaway.

Złączenie Wenery. ☌♀

☞
Dobrey myśli záżyi / o przyiaćielá ſię ſtáray / o fawory ſię vbiegay / rolą ſobie ſpraw / w ſzaty ſię przyſtoynie vſtroy / podáruy iák naywiecey / vpewniam wezmą nie záwiedźieſz ſię bo Aſpekt po temu / w drogę ſię puść / krwie vpuść.

Szesny Wenery, y Trzećiak. △♀

⚹♀
Do tegoż wſzytkiego dzień ſpoſobny / vczćiwe ſaltárelle nie záwádzą.

Czwártak Wenery, y Przećiwny. ☍♀

□♀
Y ten Aſpekt do pomienionych ſpraw / nie wiele przeſzkodźi.

Złączenie Merkuryuszá. ☌☿

☞
Dźień ieſt ſzczęśliwy / záczym proś o Wakánſe / krámárką ſię zábaw / w drogę ſię bierz / ráchunki czyń / z vczonymi ſię zábaw / nie będźieſz tego żałował.

Szesny Merkuryuszá, y Trzećiak. △☿

⚹☿
Kśięgą ſię zábaw / dźiatki ná náukę odday / hándluy / z vczonymi przeſtaway / ráchunki czyń / odſzczepieńcow árgumentem doieżdżay.

Czwártak Merkuryuszá, y Przećiwny. ☍☿

□☿
Lekárſtwá / ráchunki / poſelſtwá / hándle / drogi / miernie ſię nádádzą.

Nowy Kalendarz/			Bieg ☽		Aspekty/ Wybory/
Názwano Imie iego IEZVS. Luc. 2.					
1	A	N. Nowe Láto.	♑	18	✶♄☿ △♃ ✶♂
2	b	Abelá Okt. Szcz.	♒	4	✶ ☋ (Pek. St
3	c	Dánielá. Okt. Jan.	♒	19	☉ 11. 56. ná cáłym zeg.
4	d	Mátuzalá. Okt. M.	♓	4	☿ w △♄ ☍☿/
5	e	Symeoná	♓	19	□♂☉ ☽☋ ✶♄ △♂ ☍♀
6	f	Trzech Krolow	♈	3	□♃☉ △♃♀
7	g	Juliáná	♈	17	☍♃♂ 0. 30. △☉
Gdy było Pánu Iezuſowi lat 12. Lucæ 2.					
8	A	N. 1. po 3. Krol.	♉	1	☍♄/
9	b	Tylemmáná	♉	14	△☿/ ☌♃/ ☍♂
10	c	Páwł. Pierw. P.	♉	27	☾ 8. 12. 0. kw. St.
11	d	Honoratá	♊	9	/ □☿
12	e	Reinholdá	♊	22	/△♄ ✶☉□♀ ∴
13	f	Hiláryuszá	♋	4	
14	g	Szczesnego	♋	16	✶ ✶☿/ ✶♃ △♂
Gody ſtáły ſie w Kanie Galileyskim. Ioan: 2.					
15	A	N. 2. po 3. Kr.	♋	28	/ □♄
16	b	Márcellá	♌	9	✶♄☉. ſtác. ✶
17	c	Antoniego Op.	♌	21	♀ w ♓ ☿ ℞ □♃/ □♂
18	d	Pryſki P. M.	♍	3	● 11. 2. N. Lut. ☿ ℞.
19	e	Dyonizyuszá Pap.	♍	15	☉ w /△♃ ∴
20	f	Fábiáná y Sebáſt.	♍	27	☊☽ ✶♂/ ☋
21	g	Jagnieszki	♎	10	☌♀/ ☋
Vzdrowione ieſt dźiećie w oney godźinie. Matth: 8.					
22	A	N. 3. po 3. Kr.	♎	22	Anaſtázyuszá
23	b	Emerencyány	♏	5	☌♄ ✶☉/ ☿
24	c	Tymoteuszá	♏	18	/ ☌♃
25	d	Náwr. ś. Páwłá	♐	1	☽ 6. 42. p. k. Lut. ☌♂
26	e	Polikárpá	♐	14	☌☉☿/ ☿ orien. ✶♀
27	f	Jana Chryzoſt.	♐	28	/ ✶♄
28	g	Cyryllá B. W.	♑	12	✶ △☉ △☿/ △♃ □♀
Oto wiátry y morze poſłuſzne ſą. Matth: 8.					
29	A	N. 4. po 3. Kr.	♑	27	♂ w □♄ ✶♂
30	b	Aldegundy	♒	12	młod. ✶ /□♃ △☉
31	c	Cyryaká	♒	27	/△♄/ □♂ ☍☿

Rzeczy Potoczne.

Orzeł biały w czerwonym polu vſzedzy nieprzyiáznych wiátrow, v ſwoich ſpoczywa.

Oliwne drzewo pięknie ſię podnioszy niepogodnego záżywa Nieba.

Złote pole rozſzerza ſię nie naygorzey.

Leśny Mąż otuchę dobrą bierze.

Iezdźiec biały w turbácyách opływa.

Orzeł owoiſty czarny burze ſzczęśliwie przebywa.

Wieniec Laurowy wiátrámi rożnemi vćiążony zoſtaie.

Snopek buyny od Słońcá promieni nie bierze.

Pies wśćiekły nie może ſobie rády dáć.

Mieśiąc tákże w polu źielonym blednieie.

Mąż zbroyny od ſwoich nie chce odſtąpić.

Stary Kalendarz.

Ewángelia.

22 f N. 4. Adwent.
23 g Letwulá
24 a Wigil. Adámá
25 b Národ. P. J. C.
26 c Szczepaná P.
27 d Jana Ap. y Ew.
28 e Młodźiank

Ewángelia.

29 f N. miedz. Okt.
30 g Dawidá
31 a Sylweſtrá

STYCZEN.

1 a Nowego Látá
2 b Okt. ś. Szczep.
3 c Okt. ś. Jana
4 d Okt. Młodźiank

Ewángelia.

5 E N. przed 3. Kr.
6 f Trzech Krolow
7 g Julianá
8 a Erhardá
9 b Tylemmáná
10 c Reinhárdá
11 d Honoratá

Ewángelia.

12 E N. 1. po 3. Kr.
13 f Hilaryuſzá
14 g Szczeſnego
15 a Habákuká
16 b Márcellá
17 c Antoniego Op.
18 d Pryſki P. y M.

Ewángelia.

19 E N. 2. po 3. Kr.
20 f Fabian. y Sebaſt.
21 g Jagnieszki

STYCZEń, Ma dni trzydźieśći y iedėn.

Dyſkurs o Rożnych Gádźinách

DO LASKAWEGO CZYTELNIKA.

W Przeſzłorocznym Kálendarzu/ opiſáłemći Łáſkáwy Czytelniku zabáwki Ogrodne; to ieſt iáko z naśieniem ſobie poſtąpić/ iáko źiemię ábo Ogrod grácowáć/ pleć/ pokrapiáć/ y żyzność ábo nieurodzay ták z śiewu/ iáko y látorośli poznáć/ iáko robáctwo ogrodne/ pchły/ gąśienice/ mole/ ślimáki/ aby iárzynom/ drzewom/ y owocom nie ſzkodźiły/ znośić; terázći iákobyś mogł gádźinę inſzą ſzkodliwą/ od Ogrodow oddaláć/ krotko wypiſzę:

Jáko kretow, mrowki, komorow, y żâby ßkodzące rzeczom ogrodnym, znieść, ábo oddalić?

ZŁe Kret w niektorych ogrodách/ źiemię potáiemnie kopiąc/ ná wierzch wyrzucá/ y pożyteczną źiemię postáną/ ábo drzewámi przyozdobioną/ poruſzá náwet trawę w łąkách niſzczy/ y przeſzkodę kośiarzom czyni/ iákoby káżdy Goſpodarz temu mogł zábieżeć/ te ſą v uczonych ſpoſoby.

Paxamus, Author Grecki/ ten dáie ſpoſob. Orzech/ ábo iákie naczynie wąſkie/ á twárde przedźiurawić/ w nie nákłáść plew ábo pákul/ z żywicą y śiárką/ dźiury wſzytkie kretow pozátykáć/ ktorymiby ábo kreći mogli vćiekáć/ ábo ſmrod z tego naczynia wychodzący/ mogł wychodźić; w iedney dźiurze ono naczynie zápaliwſzy/ w nim onę máteryą ták położyć/ aby ſmrod wſzytek w dźiury kretow poſzedł/ tedy ábo poućiekáią/ ábo

Februarius Luty/ Ma dni XXVIII.

Nowy Kalendarz/			Bieg ☽		Aspekty/ Wybory/
1	d	Brygidy Wigil.	♌	12	🌕 21. 53. Pel. Lu. ♃ ℞.
2	e	Gromnic.	♌	27	✱♄☿ ☽☋△♂
3	f	Błażeia B.	♍	12	♗
4	g	Andrz. Bisk. W.	♍	26	☍♀/ ☍♄. △☿

Podobne iest krolestwo niebieskie. Matth: 20.

5	A	N. Miesopustna	♎	10	Agaty P. M. △♃☉ ☋
6	b	Dorothy P. y M.	♎	23	✱ stat. ☌♃ △☉/□☿
7	c	Rycharda	♏	6	☍♂/
8	d	Salomona	♏	18	☾ 0. 34. o. k. L. ☿ Dir.
9	e	Apolloniey	♐	0	✱♀☿ ✚ stat. chol. △♀
10	f	Gwilelma K.	♐	12	✚ melan. / ✱♃ ☋
11	g	Eufrozyny Pan.	♐	24	☌♄♀ ✱ ✱☉/

Oto wstepuiemy do Ieruzalem. Lucæ 18.

12	A	N. Zapustna	♑	6	□♄□♀/ △♂
13	b	Benignusa	♑	18	✱♄☿/ ☿ w ♒ □♃/
14	c	Walentego	♑	30	✚ chol. stat. ✱ ✱♀
15	d	Popielec Faustyna	♒	12	□♂/ △♃
16	e	Juliana	♒	24	🌑 4. 46. Now Marca
17	f	Polikroniusza	♓	6	☉ w ♓/ ✱♂
18	g	Conkordyey	♓	19	✚ młodym ∴

Nie samym Chlebem żyie człowiek. Matth: 4.

19	A	N. Wstępna	♈	2	☌♄/ ✱☿
20	b	Eucharyusza	♈	15	✱ ✚ chol. ☌♀/ ☍♃
21	c	Sofoniasza	♈	28	✚ młod. phleg. ✱☉
22	d	Suchedni	♉	11	□☿/ ☌♂
23	e	Łazarza Wigil.	♉	25	♗
24	f	Macieia Apost.	♊	8	☽ 15. 42. pier. kw. M.
25	g	Suchedni Wikt.	♊	23	✱△♃ ✱♀/ ∴ ☋

Wziął z sobą P. Iezus Piotra y Iakuba. Matth: 17.

26	A	N. Druga	♋	7	✱□♄/ △☉
27	b	Marcialisa	♋	21	✱✚□♃ ✱♂ □♀/
28	c	Przeni. S. Aug.	♌	6	△♄/ ☍☿

Rzeczy Poczesne.

Orzeł biały w czerwonym polu, stoic.

Bałka biała nachylona teraz się krzepi.

Grono wina traći swoie obfitość.

Orzeł czerwony w koronie złoty, nie dopędza swoich zamysłow.

Lew pospolity w ciężkie zapada choroby.

Mąż zbroyny ciężki prawie wszytkim.

Złote iabłko splendoru nie wydaie.

Koń biały w czerwonym polu nie tak iak sobie obiecował spoczywa.

Mąż w leśie zachowany, garnie się do Orła białego lub z wyszczerbkiem swoich.

Iabłko rumiane na doł się iakoś nachyla lub ieszcze nie doyrzałe.

Drogą biała przez

Przydátek 10. dni oſtátnich z Styczniá/ Roku 1673.

Stary Kalendarz.

22 a W.ncentego
23 b Emerencyany P.
24 c Tymoteuſza
25 d Náwr. ś. Páwłá

Ewángelia.

26 E N. 3. po Tr. Kr.
27 f Chryzoſtomá
28 g Karolá Wielk.
29 a Walеryuſzá
30 b Aldegundy
31 c Cyruſá

L V T Y.

1 d Brygidy Wigilie

Ewangelia.

2 E N. 4. Gromnic
3 f Błażeiá
4 g Weroniki
5 a Agaty
6 b Doroty
7 c Rychardá
8 d Salomoná

Ewángelia.

9 E N. 5. po 3. Kr.
10 f Szkoláſtyki
11 g Eufrozyny
12 a Euláliey
13 b Benigny
14 c Walenczego Kap
15 d Fauſtyná

Ewángelia.

16 E N. 6. po 3. Kr.
17 f Polikroniuſzá
18 g Concordyey

LVTY, Madni dwádźieśćiá y ośm.

Dyſkurs o Rożnych Gadzinach.

od onego ſmrodu w iámách ſwoich pozdychaia. Jnsi káza ćiemierzyce ztárſzy/ w káſze włożyć/ z iáycámi winem/ y mlekiem zmieſzawſzy/ po káwałku w iámki kłáść/ ktorego gdy ſkoſztuie/ zdechnie kret.

Záś Albertus Magnus, każe iámki krećie czoſnkiem/ cebulą/ ábo zielem nazwánym łuczek záłożyć/ y ták ábo kreći wynidą/ dla ſmrodu/ ábo od niego zágina.

Jnsi áby kreći nie ſzkodźili w ogrodách/ káza chowáć koty y łasice/ áby pilnuiąc nád dźiurkámi kretow/ onych wychodzących mogli pożeráć/ y ogrod od przeſzkody ich vwolnić.

Jnsi rozumieia/ że rubryká ábo leśny ogorek/ y iego ſok/ kiedy nim nápełnia weście do iámy/ tedy zámorzy kretá: álbo też iednego kretá vchwyćiwſzy/ onego w gárku włożywſzy śiárki/ przy ogniu pieka/ y zgromadzáia inſzych do niego kretow.

Niektorzy śidłá kłáda ná nie/ ábo śiećí/ záś insi iedno drzewko/ ktore ſię zowie Planta Chriſti, w ogrodách rádza ſádźić/ ále dla vbogich y proſtych ludźi/ naylepſze ieſt drzewo bez/ ábo kálina/ ktorego ſię bárzo boia kreći/ y w tych mieyſcách nie przebywáia/ kędy to rośnie/ álbo przynamniey rozgá zátchniona tego drzewá ieſt.

Plinius záś ſuzámi ſámymi/ rádźi ie znośić.

Mrowki/ ſą też nieposlednia ſzkodá drzew/ ktore áby były oddalone/ niektorzy rubryką/ y ſmołą/ ábo dźiekćiem pniaki ſmáruia/ dru-

dzy

Martius Márzec / Ma dni XXXI.

Nowy Kolendarz /			Bieg ☽		Aspekty / Wybory /
1	d	Albiná	♌	21	△♃☿ □♂/ △♀
2	e	Simplicyuſá	♍	5	
3	f	Kunegundy	♍	20	● 3. 12. Peł. M. △♂
4	g	Káźimierzá Kr.	♎	4	☍♄/
		Wyrzucał P. Iezus dyabelſtwo. Lucæ 12.			
5		N. Głucha	♎	18	□♂☿ ✠ ſtárſ. ☌♃/ △☿
6	b	Cyrylla wyz.	♏	1	☍♀/
7	c	Tomaſzá z Aq.	♏	14	✠/ △☉
8	d	Janá Bożego	♏	26	♀ w ♉ ☍♂/ □☿
9	e	Herákliuſzá	♐	9	△♄/ ∴
10	f	Hugoná	♐	21	☾ 18. 36. oſt. kw. M.
11	g	Firmianá Conſt.	♑	3	⚹☿/ □♄ △♀
		Szedł P. Iezus zá morze Gálileyskie. Ioan: 6.			
12		A N. Srodopoſt.	♑	14	Grzegorzá /□♃
13	b	Eufráſyey Pan.	♑	26	✠ pułczm. ſtár. ⚹☉/
14	c	Zácharyaſzá	♒	8	⚹♄ □♀ ∴
15	d	Chryſtophorá	♒	20	☽☊ ✠ melo. k. △♃/
16	e	Cyryaká	♓	2	□♂/
17	f	Gertrudy	♓	15	☌☿/
18	g	Alexándrá	♓	28	● 20. Now K. ♂ w ♈
		Kto z was bedźie mie ſtrofowáł z grzechu. Ioan: 8.			
19		A N. Bł. Jozefá	♈	11	☉ w ♈ Æquin. Por.
20	b	Joachimá	♈	24	☍♃/ dniá y nocy. 5.30.
21	c	Benedyktá Op.	♉	8	⚹♂☉
22	d	Ráfaelá	♉	21	✠ chol. młod. ☌♀ ⚹☿/
23	e	Theodoryká	♊	5	☌♂ ⚹☉ ⚹♄/
24	f	Gabryelá Ar.	♊	19	☌♄☉ ✠ ⚹△♃/ □☿
25	g	Zwiaſt. N. P. M.	♋	3	☽ 22. 17. p. k. R. □♄
		Oſánná Synowi Dawidowemu. Matth: 21.			
26		A N. Kwietna	♋	17	✠ młod. chol. □♃/ ⚹♀
27	b	Robertá	♌	2	⚹♄♂ ☽☋ △☿/ △♄
28	c	Euſtáchiuſzá	♌	16	☿ w ♈ 5 ⚹♃/
29	d	Bertoldá wyzn.	♍	0	□♀/
30	e	Wieczerza Pań.	♍	14	□♂
31	f	Wielki Piątek.	♍	28	☌♄☿ △♀/ ✠

Rzeczy Poroczne.

pole czerwone, nie dobrze ſię wydaie.

Ná grono winá ieſzcze wiatry powſtáią.

Jezdźiec biały poſtępuie, nie wiedząc zdrad.

Pułmieśiącá białego, w źielonym polu ná burze wielkie przypada, á niebeſpieczne.

Oliwne drzewo, trochę ſię pokrzepiwſzy, nie może mieć pożądanego do czerſtwośći wigoru.

Orzeł dwoiſty czarny, oſtrożnie á łagodnie nie bez zazdrośći przećię poſtępuie do gory.

Pies wśćiekły do prace nie ſpoſobny, chytrych ſię imuie przemysłow.

Lew poſpolity rozumieiąc coś o ſobie, rożnych przygod záżywa.

Kłos niegdy buyny teraz buyność tráći.

Mąż zbroyny ſzko-

Stáry Kalendarz.

19	a	Zuzanny P. M.
20	b	Eucharyuszá
21	c	Sofoniaszá
22	d	Cathedr. S. Piotr.
		Ewángelia.
23	e	N. Starozapust.
24	f	Máciejá Apost.
25	g	Wiktoryná
26	a	Claudyaná
27	b	Marcialisá
28	c	Renardá
		MARZEC.
1	d	Albiná
		Ewángelia.
2	e	N. Miesopustna
3	f	Kunegundy
4	g	Kazimierza Kr.
5	a	Fryderyká
6	b	Godefrydá
7	c	Tomaszá z Aqu.
8	d	Filemoná
		Ewángelia.
9	e	N. Zapustna
10	f	Cypryáná
11	g	Konstántyná
12	a	Grzegorzá Pap.
13	b	Ernestá
14	c	Zacharyaszá
15	d	Chrystoforá
		Ewángelia.
16	e	N. Wstępna
17	f	Gertrudy
18	g	Alexándrá
19	a	Jozefá Suched.
20	b	Joáchimá
21	c	Suchedni

MARZEC, Má dni trzydźieśći y ieden.

Dyskurs o Rożnych Gadzinach.

dzy rybę Karásia/ ábo Jászczurá/ każą zawieśić. Záraz bowiem do onego mieysca wszystkie się zgromadzáią/ y łátwo się rozbiegáią. Insi rádzą słonecznik zetrzeć/ y oleiu przymieszawszy/ korzenie drzew smárowáć; naywięcey ich iest/ ktorzy to ciemierzycy przypisuią.

Palladius zás ták vczy/ áby káżdy mogł odegnać mrowki z ogrodá/ ieżeli maią dźiury w ogrodźie/ to sercá sowiego ná to záżyć/ ieżeli zkąd inąd przychodzą/ to Ogrod wszytek popiołem posypáć/ ábo kredą białą/ y ták odstąpią. Pomaga też przećiwko nim/ lebiotká z siárką zátarta/ y skorupy ślimaków spalone/ ktorych prochem gdy potrząśniesz dźiury/ záraz vstąpią. Tákże mrowki y drzewá nie tchną/ áni ná nie wnidą/ kiedy słonecznikiem z fuzámi pospołu zetártym/ ábo dobrze vwárzonym/ drzewá/ y ich miánowićie pniaki/ ábo korzenie posypiesz/ ábo námażesz. Vwalnia też drzewá od mrowek biała wełná/ ábo pákuły/ kiedy są nimi otoczone zdołu/ náwet lubo chćą wielką máią do słodkich rzeczy/ iáko miodu/ to kiedy obłożysz báwełną/ ábo wełną białą naczynie/ w ktorym iest miod/ nie tchną się go mrowki.

Palladius zás rubrykę mástem/ y smołą/ ábo dźiegćiem zmieszawszy/ drzewá smárowáć rádźi.

Rasis, Medyk Arábski/ każe krowią żołćią korzenie drzewá smárowáć/ á ták od niego będą stronić mrowki.

Niektorzy z Greckich Authorow około

B pnia-

Nowy Kalendarz/	Bieg ☽		Aspekty/ Wybory/
1 g Wielka Sobota	♎	12	☉ 18. 58. Pełz Kwie.
Ktoż nam odwáli kámień. Marci 16.			
2 A N. Wielkonocna	♎	12	
3 b Poniedział: Wielk.	♏	9	☍ ♃ ☿
4 c Wtorek Wielko:	♏	22	♀ w ♐
5 d Emiliuszá	♐	4	☌ ☉ ☿ ☍ ♀/ △ ♄
6 e Celestego	♐	17	☍ ♂. ⚹ ♃/ △ ☉ △ ☿
7 f Aarona	♐	29	△ ♃ ♂ 21. 54. ∴
8 g Woyćiechá B. y M.	♑	10	□ ♄ / □ ♃
Vrádowáli śie Zwolennicy. Ioan. 20.			
9 A N 1. Przewodna	♑	22	☾ 13. 20. ost. k. Kw.
10 b Ezechielá	♒	6	♱ choler. ⚹ /△ ♀ ⚹ ♄
11 c Leona Papieżá	♒	16	⚹ ♄ ♀/ ☽ ☋ ♱ stat. △ ♃
12 d Juliuszá	♒	28	☿ w ♈ ⚹ ☉/ ⚹ ☿
13 e Vrsá	♓	10	□ ♀ / □ ♂
14 f Tyburcego	♓	23	△ ♃ ♀ ♱ m. stat.
15 g Anástázyey	♈	6	/☌ ♄. ☍ ♃. ⚹ ♀
Ia iestem Pásterz dobry. Ioan. 10.			
16 A N. 2. po Wielk.	♈	19	⚹ ♂/
17 b Rudolfá	♉	3	● 7. 54. Now Máiá/
18 c Waleryaná	♉	17	☌ ☿/ ☋
19 d Hermogenesá	♊	1	☉ w ♉ / ⚹ ☿
20 e Simplicyusá	♊	16	△ ♃/ ☌ ♂. ☌ ♀
21 f Silwiuszá	♋	0	/ ⚹ ☉ ⚹ ♱
22 g Caiusá Pap.	♋	14	□ ♄ □ ♃/ ⚹ ☿ ⚹
Po máłym czáśie, a nie vyźrzyćie mie. Ioan. 16.			
23 A N. 3. Woyćiechá	♋	28	Kisk. ☽ 3. 36. p. k. M.
24 b Gerzego Męcz.	♌	12	☽ ☊ △ ♄. ⚹ ♃/
25 c Márká Ewán.	♌	26	⚹ ♂. ⚹ ♀ □ ☿
26 d Ezechiaszá	♍	10	♱ mel. △ ☉/ ∴
27 e Anástazyuszá	♍	24	□ ♂. △ ☿
28 f Witálisá Męcz.	♎	7	/☍ ♄. ☌ ♃
29 g Reinmundá	♎	21	☿ w ♐ ♱ p. ⚹ /△ ♂
Ide do tego ktory mie postał. Ioan. 16.			
30 A N. 4. Kátárzyny	♏	4	Senen. ☍ ♄ ♃ w polu.

Rzeczy Porocżne.

dę podiąwszy, teraz o sobie myśli.

Ná lilią rożne wiátry nástępuią.

Orzeł czerwony pięknie się do gory wzbija.

Złote pole chmurą záchodźi.

Gryf czerwony w polu białym szwánkuie.

Koń biały, w czerwonym polu ná rzezwośći szkoduie.

Snopek niegdy buyny, teraz iákoś schnie.

Krzyż dwoiáki biały, znaku czerwonego, w wyniosłośći swoiey vpada.

Czára złota, szkodliwe trunki w sobie ma.

Koń biały w czerwonym polu, pętá się boi.

Grono winá niegdy pełne teraz więdnieie.

Kłos buyny ná doł idźie nie z pożytkiem.

Stary Kálendarz.

22 d Rafaelá

Ewángelia.

23 E N. Rem: Sucha.
24 f Gabryelá
25 g Zwiast: P. M.
26 a Emmánuelá
27 b Robertá
28 c Malchusá
29 d Ewstáziuszá

Ewángelia.

30 E N. Głucha
31 f Amosá y Gedeoná

KWIECIEN.

1 g Teodorá
2 a Epifániuszá
3 b Pánkrácego
4 c Ambrożego
5 d Emiliuszá

Ewángelia.

6 E N. Srodop.
7 f Ireneuszá
8 g Apolloniuszá
9 a Bogusławá
10 b Dániela Pr.
11 c Leoná Pap.
12 d Nereuszá

Ewángelia.

13 E N. Biała
14 f Tyburcego
15 g Olimpiey
16 a Izydorá
17 b Anicetá
18 c Wáleryaná
19 d Hermogenesá

Ewángelia.

20 E N. Kwietna

KWIECIEN, Ma dni trzydzieści.

Dyskurs o Rożnych Gadzinach.

pniakow/ ábo korzeni drzew/ bluszcz gęsto śie[illegible] dza/ y zgromádzone pod cień iego mrowki [illegible] tráca y gub[illegible]a.

Plinius [illegible]ch Kśięgách/ mułem morskim ábo piaskiem/ iámki onych każe zásypáć. Ale między inszymi sekretámi odgániánia mrowek/ naypewnieyszy iest słonecznik/ ábo też vtłukszy cegłę zmáćić z wodą/ y one pokrápiáć; insi záś nietoperze skrzydłá w mrowisko kłádą/ áby vstąpiły.

Komorow z Ogrodá zbędźiesz/ vwárzywszy lebiotki w octćie pokrápiay/ ták Democritus vczy.

Toż spráwi Rutá námoczona/ kiedy nią Ogrod pokropisz; álbo też będźiesz śiárką/ kminem/ łáynem wolim/ ábo też źielem/ ktore zowią bdellium, będźiesz podkurzał.

Plinius, gálgánem zápalonym komory z Ogrodá wygánia/ á Palladius, fuzámi/ pomieszawszy ie z sádzámi.

Muchy Berycius, Grek odpędzáć tą sztuką rádźi/ Ciemierzyce przymieszawszy aurypigmentu w mleku zmácerowáć/ y tym mieysce ná ktorym się muchy zlátuią/ pokrápiay wszytkie ábo vćiekną/ ábo pozdycháią. Toż też spráwi háłun z lebiotką w mleku stárty/ tego drzewá muchy nie tchną/ ktore będźie tákim sokiem násmárowáne. Bobkowe tákże drzewo pospołu z ćiemierzycą stárte/ y w mleku álbo też w wodźie námaczáne/ bywa pożyteczne do odżenienia much/ pokrápiáiąc bowiem táką wodą mieyscá/ tedy od nich iáko iákiey trućizny giną/ ábo też vlátuią.

Nowy Kálendarz/	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 b Filippá y Iákubá	♎ 17	○ 6. 33. Pel: Máiá.
2 c Zygmuntá Krolá	♎ 30	/☍☿
3 dZnálezienie S. ✠	♏ 12	[illegible] ✠ m. △♄ ✶♃
4 e Floryáná/ Męnniki	♏ 25	☍♀
5 f Anyolá/Náw: Aug	♐ 7	[illegible] ♂ [illegible] □♄
6 g Joná przed bra:	♐ 18	✠ p. ✶ △☉/ ∴ ☊
Prośćie, á bedźie wam dano. Ioan. 16.		
7 A N. Krzyżowa	♑ 0	✶ /△♃ △☿ ☋
8 b Stánisłáwá Bisk.	♑ 12	✠ m. śtd. ✶ △♃/ ☋
9 c Ezáiaszá	♑ 24	☾ 7. 7. o. k. M. △♃☿
10 d Gordyáná Bisk.	♒ 6	✠ ✶△♂ △♀/ □☿
11 e Wniebowstą: P.	♒ 18	✶ /✶☉□♀ ∴
12 f Nereusá y Achil.	♓ 1	/□♂
13 g Teodory Pánny.	♓ 14	☌♄ ☍♃ ✶☿/
Gdy przyidźie Poćieszyćiel. Ioan 15.		
14 A N. 6. po Wielk.	♓ 28	
15 b Zofiey Męcz.	♈ 12	☿ ✶♂ ✶♀/ ∴ ☊
16 c Symoná Angl.	♈ 26	● 17. 12. Now Czer.
17 d Gálátcey	♉ 11	△♃ ☌☿/ ✶♄ ∴ ☊
18 e Eryká Kr.	♉ 25	
19 f Potencyány	♊ 10	□♃♂ 18. 42. ☌♂/ □♄
20 g Bernárdyná Sp.	♊ 25	☉ ✠ ✶ /✶☉
Ieśli kto miłuie mie. Ioan. 13.		
21 A N. Swiatecżna	♋ 9	△♃☿ ☽☋ ✶♃/△♄
22 b Poniedź: Swią:	♋ 23	□♄♀ ✶☿/
23 c Wtorek Swiątz	♌ 10	☽ 8. 58. p. k. Czer.
24 d Suchedni	♌ 21	∴ ☊
25 e Már: Mág: de Paz	♍ 4	□♄♂ 19. 34. /☌♃△☿
26 f Eleuteryuszá	♍ 17	☌ ☉☿□♂ ☍♄/
27 g Ludolfá	♎ 0	
Badźćie miłośierni iáko Oćiec moy. Luc. 6.		
28 A N. Troyce SS.	♎ 18	△♃☉ ✠ p. /△♂ △♀
29 b Máximiná	♎ 26	
30 c Wigandá	♏ 8	○ 18. 54. Pel: Cz. ☌♂☿
31 d Petronelle P.	♏ 21	☊

Rzeczy Potoczne.

Bálká biała náchylona, niebeſpiecznie ſię pochyla.

Orzeł dwoiſty czarny, ná záwieruchy nápada.

Mąż zbroyny, dobrowolną ſzkodę ponośi.

Iábłko rumiáne bárwy nábywſzy oney nic ztrzymuie.

Oliwne drzewo y w domu nie pożyteczne.

Drogá biała, iáſnośći ſobie przyczynia.

Orzeł czerwony z żołtą koroną, dobrze ſobie tuſząc, bárzo ſzwánkuie.

Iezdźiec biały nic nie może ſobie rádźić.

Orzeł biały w czerwonym polu, myli drogę.

Snopek buyny dla grzmotow nie wczeſny.

Oliwne drzewo znácznie mieni buyność.

Donandbis

Pacem ii Dona nobis spem [?]

D Don

N

d 30 May ist im Mittage auf der Florianer gasse ein
brauer bey hr. Mayeranowski ein bier brauer auß ganz[?]
welches etzliche Heuser mit abge brandt. Undt etliche [illegible]
abgebrochen worden damit das Feuer keinen schaden mehr thete

Stary Kalendarz.		
21	f	Fortuná
22	g	Kaiusá
23	a	Woyćiechá B. ſk.
24	b	Wielk: Cz: Jerzeo
25	c	Wiel: Pi: Márká
26	d	Wielka Sobotá
		Ewángelia.
27		E. N. Wielkonocna
28	f	Poniedz: Wielk.
29	g	Wtorek Wielk.
30	a	Erostá
		M A Y.
1	b	Filippá y Jákubá
2	c	Zygmuntá Krolá
3	d	Znalezienie S. ✠
		Ewángelia.
4		E. N. Przewodna
5	f	Jerzego Gotárdá
6	g	Aggæus/ Janá
7	a	Juwenalisá
8	b	Stánisłáwá Bisk.
9	c	Ezáiaßá
10	d	Gordyaná
		Ewángelia.
11		E. N. 2. po Wiel.
12	f	Nereus. y Achill.
13	g	Teodory Pán.
14	a	Corony
15	b	Zofiey Wdowy
16	c	Niceforá
17	d	Gáloteey
		Ewángelia.
18		E. N. 3. po Wielk.
19	f	Potencyány
20	g	Bernardyná
21	a	Wálencyußá

MAY, Ma dni trzydzieści y iedeN.

Dyskurs o Rożnych Godzinach.

Záby/ ktore pod czás látá w nocy spráco- wánym ludziom/ przez prace dzienne/ y prá- wie wßytkim skrzeczeniem swoim przeßká- dzáią/ aby milczáły Africanus, ten sekret dáie. Aby záby nie skrzeczáły/ láternią zá- paliwßy w niey świecę/ przed nimi postaw/ ábo ná drzewie záwieś/ áby od iey świátłá/ iákoby od Słońcá iákiego oświecone były/ zámilczą. Co práwie wielu inßych ludzi doświádczenie potwierdza.

Cardanus zás twierdzi/ że ná ktorym miey- scu byłáby żołć kozia/ tedy tám się wßytkie záby znidą.

Jáko Węże Ogrodne, y inßæ gádźinę czołgáiaca się, ludźiom, drzewom, vżytkom ogrodnym ßkodzæ, odpędzáć?

PIße Florentinus, biegły w Ogrodnych rzeczách v Grekow/ że ná mieysce/ ná ktorym iest piołunek/ ábo bylicá/ ábo też Boże drzewko rośnie/ tedy nie przyidą Wężowie/ á ná ktorymby się mieyscu zwy- kli bawiáć/ tedy tylko zákurz korzeniem li- liowym/ ábo rogiem ielenim/ ábo kopytem kozim/ nátychmiast vstąpią.

Palladius zás/ káże ich gnoiem wykurzáć.

Democritus zás twierdzi/ że gdyby tylko liśćiem dębowym potrząsnął kto/ gdźie się oni báwią/ záraz pozdycháią. Twierdzi też to/ że gdyby kto ná czczo plunął w vstá Wę- żowi/ to go záraz tym zábiie.

Apuleius też piße/ iż zá iednym trace- niem trzćiná wężá/ tedy zda się wąż być martwy/ zdrętwiáły/ y iákby wryty/ ále

 gdyby

Nowy Kalendarz/	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 e Bożego Ciała	3	/□♃
2 f Marcellina	15	⚹♄☉ /☍♂ ☍♀
3 g Erazma	27	/△☿
Człowiek niektory vczynił.		Luc. 24.
4 A N. I. po ś. Tr.	8	☽♌ ⚹♄ △♃/
5 b Bonifacyusa	20	♃Dir. w ⚹m. △☉/
6 c Benigny P.	2	⚹ □☿/ ∴
7 d Lukrecyey P.	14	☾ 22. 46. o. k. C. /△♀
8 e Okt: Bożego Ciała	26	♀ Dir. w ☿ Di.
9 f Gottarda	9	☍♃ /☌♄
10 g Getuliey Męcz.	22	⚹☉ □♀/ □♂
Przybliżali się do P. IEZVSA.		Luc. 15.
11 A N. 2. po ś. Tr.	6	
12 b Jana Prof. S.	20	⚹ ⚹♀/ ⚹♂/ ∴
13 c Antoniego Wyzn.	4	☌☿/ △♃/
14 d Elizeusza Bazyle°	19	● o. 26. Now Lipca
15 e Witta y Modesta	4	/□♃
16 f Justyny P.	19	□♄/ ☌♀/ ☌♂/
17 g Montana	4	☽☋ ⚹ /⚹♃ ⚹☿
Gdy tłuscza cisnęła się.		Luc. 5.
18 A N. 3. Gracyana	19	⚹♄/
19 b Gerwazego	3	⚹ t. phl. ⚹☉/ □☿
20 c Florencyey	17	□♄♀ ⚹♀/
21 d Aloyzego Gonz.	1	☽15.28.p.k.L.
22 e Pawła B. Nolan.	14	♂w ☌♃ (Solstitium
23 f Wigilia	27	/△☉ □♂ △♃☿
24 g Narodz: S. Jana	10	⚹ /△♀
Iesli nie będzie obfitowała spraw.		Matt. 5.
25 A N. 4. Elogiusza	23	
26 b Hieremiasza Pr	5	⚹♄☿ ⚹p. △♂/ ⚹♃ ∴
27 c Ładysława K	17	△♄ ☍☿/
28 d Wigilia/ Leona	29	○ 3. 55. Pełnia Lipca
29 e Piotra y Pawła	[illegible]	□♃♀ □♃/ ☍♀/ □♄
30 f Teodozyusza	23	□♃☉/ ☌☉♀ ☽♌

Rzeczy Poroczne.

Leśny mąż dobywaiąc sił, na niebespieczeństwo napada.

Balki dwie żołte ratunku nie maią.

Grono wina od wiatrow rożnych nie ma pokoiu.

Pułmiesiąca białego w zielonym polu, barzo się rozszerza.

Orzeł czerwony w białym polu nie wdzięcznych ma gości w domu swoim.

Pies wściekły niebespiecznie zapada.

Grono czerwone w pożytku vtraty doſtaie.

Orzeł dwoisty czarny z lichymi siłami, spodziewa się nowin dobrych.

Złote pole trochę glans pokazawszy cieniem zachodzi.

Oliwne drzewo krzywdę ma od swoich vtrapionych.

In diesem 1673sten Jahre ist Herr Joachim Engner
Burger Kauff=man vnndt Wagen Meijster vnser
der grossen Wage Allhie in Krakaw in Christo
sanfft vnndt säelig entschlaff=ffen am Tage deß 12 Junij
der Aller höchste verleyhe im eine sanffte vnndt seelige
Ruhe vnndt eine fröliche auff=erstehung - Amen

Nowy Kalendarz/	Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1 e Bożego Ciáłá	♑ 3	/□♃
2 f Márcellina	♑ 15	✶♄☉ /☍♂ ☍♀
3 g Erázmá	♑ 27	/△☿ ♓ ♒
Człowiek niektory vczynił. Luc. 24.		
4 A N. 1. po S. Tr.	♒ 8	☽☊ ✶♄ △♃/
5 b Bonifácyuszá	♒ 20	♃ Dir. w ♉ ✶m. △☉/
6 c Benigny P.	♓ 2	✶ □☿/ ∴
7 d Lukrecyey P.	♓ 14	☾ 22. 46. o. k. C. / /△♀
8 e Okt: Bożego Ciáłá	♓ 26	♀ Dir. w ♓ ☿ Di.
9 f Gottárdá	♈ 9	☍♃ / ☌♄
10 g Geruliey Męcz.	♈ 22	✶☉ □♀/ □♂
Przybliżáli się do P. IEZVSA. Luc. 15.		
11 A N. 2. po S. Tr.	♉ 6	
12 b Janá Prof. S.	♉ 20	✶ ✶♀/ ✶♂/ ∴
13 c Antoniego Wyzn.	♊ 4	☌☿/ △♃/
14 d Elizeuszá Bázyle°	♊ 19	● o. 26. Now Lipcá
15 e Witta y Modestá	♋ 4	/□♃
16 f Justyny P.	♋ 19	□♄/ ☌♀/ ☌♂/
17 g Montáná	♌ 4	☽☋ ✶ /✶♃ ✶♄
Gdy tłuscza ćisnęłá się. Luc. 5.		
18 A N. 3. Gracyaná	♌ 19	✶♄/
19 b Gerwázego	♍ 3	✶ t. phl. ✶☉/ □☿
20 c Florencyey	♍ 17	□♄♀ ✶♀/
21 d Aloyzego Gonz.	♎ 1	☽ 15. 28. p. k. C. ☉ w ♋
22 e Páwłá B. Nolán.	♎ 14	♂ w ♌ ☌♃ Solstitium
23 f Wigilia	♎ 27	/△☉ □♂ △♃☿
24 g Národz: S. Janá	♏ 10	✶ /△♀
Ieśli nie będźie obfitowáłá spráw. Matt. 5.		
25 A N. 4. Elogiuszá	♏ 23	
26 b Hieremiaszá Pr	♐ 5	✶♄☿ ✶p. △♂/ ✶♃ ∴
27 c Lādysłáwá K	♐ 17	△♄ ☍☿/
28 d Wigilia/ Leoná	♐ 29	○ 3. 55. Pełnia Lipcá
29 e Piotrá y Páwłá	♑ 11	□♃♀ □♃/ ☍♀/ □♄
30 f Teodozyuszá	♑ 23	□♃☉/ ☌☉♀/ ☽☊

Rzeczy Potoczne.

Leśny mąż dobywáiąc śił, ná niebespieczeństwo nápadá.

Bálki dwie żołte rátunku nie máią.

Grono winá od wiátrow rożnych nie má pokoiu.

Půłmieśiącá białego w żielonym polu, bárzo się rozszerza.

Orzeł czerwony w białym polu nie wdźięcznych má gośći w domu swoim.

Pies wśćiekły niebespiecznie západá.

Grono czerwone w pożytku vtráty do stáie.

Orzeł dwoisty czarny z lichymi siłami, spodźiewa się nowin dobrych.

Złote pole trochę glans pokazáwszy ćieniem záchodźi.

Oliwne drzewo krzywdę má od swoich vtrapionych.

In diesem. 1673sten Jahre ist Herr Joachim Engner
Bürger Kauff=man Undt Wagen Meister Unter
der grossen Wage allhie in Krakaw in Christo
Sanfft Undt Seelig entschlaf=fen am Tage des 12 Junij
der aller höchste Verleyhe im eine Sanffte undt Seelige
Ruhe undt eine fröliche auf=erstehung - Amen

Stáry Kalendarz.

22	b	Tymoteuszá
23	c	Dezyderyuszá
24	d	Domicyaná
		Ewángelia.
25		E N. 4. Vrbáná
26	f	Elewteryuszá
27	g	Ludolfá
28	a	Wilhelmá
29	b	Maximiná
30	c	Wigandá
31	d	Petronelle

CZERWIEC.

		Ewángelia.
1		E N. 5. po Wielk.
2	f	Márcelliná
3	g	Erázmá B. M.
4	a	Kwiryná B.
5	b	Boże Wstąpienie
6	c	Benigny
7	d	Lukrecyey
		Ewángelia.
8		E N. 6. Medárdá
9	f	Gottárdá
10	g	Getuliey M.
11	a	Barbáná
12	b	Olympiey
13	c	Tobiaszá
14	d	Elizeuszá Pror.
		Ewángelia.
15		E N. Swiąteczna
16	f	Poniedz. Swiąt:
17	g	Wtorek Swiąte:
18	a	Suchedni
19	b	Gerwázego
20	c	Florencyey

CZERWIEC, Ma dni trzydźieśći.

Dyskurs o Rożnych Gadźinach.

gdyby więcey razow był tracony/ tedy iákoby większey mocy zdobywáć się zda/ y iákoby pokrzepiáć się/ y mocnieć poczyna.

To też z okázycy nápisze/ co Tarentinus Grek do wiádomośći podał/ iż tego człowieká wąż nie vkąśi/ áni mu szkodźić może/ ktory się náśmáruie sokiem z chrzanu/ ábo go troche zie/ álbo li też przynamniey byle go miał przy sobie/ ktora moc Atheneus y Galenus cytrynie przyznáie.

Ná mieysce także wąż nigdy nie przystąpi/ kędy iest ielenie sádło/ ábo centuryey korzeń/ ábo gágátek kámień/ ábo orle ábo też kánie łáyno/ y odżeniesz wszytkę gadźinę tákową/ ieżeli czarnuchę żabne źiele/ ábo kicháwiec/ galban/ ieleni rog/ chizopek/ siárkę/ wieprzyniec źiele/ y kożie kopytá zmiessawszy zetrzesz/ y w to octu potężnego wleiesz/ y z tego vczyniwszy źiarneczká/ ná kształt pigułek/ dym ábo nieiaką párę vczynisz/ tedy ktora gádźinę on swąd ábo smrod doydźie/ tedy ták będźie vciekáć iákoby ią bili/ ábo też zdycháia.

Wielu ich záś twierdźi/ że z gránatowey iábłoni gáłąská/ wszytkę gadźinę odpędza/ ták dálece/ że wszelaka szkodliwa gádźiná/ ná toż mieysce się zbiega/ kędy iest wetchniona/ á gdy przy niey położą iákie naczynie ábo beczkę wodą nápełnioną/ to gárnąć się gádźiná będźie tonąć/ ábo też doł wykopáć ábo inszego kunsztu záżyć żeby zámorzona zostáłá gádźiná.

Plinius

Nowy Kalendarz/			Bieg ☽		Aspekty/ Wywody.
1	g	Teobalda Wigilia	♒	5	☽☊ /△♃ ☍♂

Powstawszy MARYA, poszła na gory. Luc. 1.

2	A	N. 5. Nawiedzenie	♒	17	P. N. ✶♄/
3	b	Korneliusza	♒	29	△☿/ ☋
4	c	Vlryka	♓	11	∴ △♀/ △☉ ☋
5	d	Domicyusa	♓	23	□☿/
6	e	Okt:s. Piotr y Paw.	♈	5	□♄☉ ☿ w ☍♃ △♂
7	f	Ester. Parteniusz.	♈	18	☾ 12. 2. ost. k. Ł. ☌♂/
8	g	Kiliana Proko.	♉	1	/✶♀ ✶☿

Strzeżcie sie fałszywych Prorokow. Matth. 7.

9	A	N. 6. Cyrylla	♉	14	□♂/ ✶☉
10	b	Izrael Partenian.	♉	28	∴ /✶♂ ☋
11	c	Eleonory	♊	12	□♃☿ △♃/ ✶☿
12	d	Henryka	♊	27	✶ /☌♀ ☋
13	e	Małgorzaty P.	♋	12	□♄☿ □♃/ □♄ ☌☿
14	f	Bonawentury	♋	28	🌑 7. 26. Now Sierp.
15	g	Rozesłańcow	♌	13	☽☋ /☌♂ △♄

Człowiek niektory był bogaty. Luc. 16.

16	A	N. 7. P. N. Szka	♌	28	pierza. △♄♂ /✶♀
17	b	Alexego Wyzn.	♍	13	
18	c	Symona z Lipn.	♍	27	Marynay. ✶ ☋
19	d	Arseniusa Pust.	♎	11	☌☉☿ /☍♄ ☌♃ ✶♂
20	e	Eliasza Proroka	♎	24	☽ 0. 34. pier. k. Sier.
21	f	Praxedy P. M.	♏	7	☿ w △♀/
22	g	Mar: Magdaleny	♏	20	♀ Dir. ☉ w □♂/

Widzac Pan IEZVS Miasto, płakał. Luc. 16.

23	A	N. 8. Apollinara	♐	2	△☉/ △☿
24	b	Wigilia Krystyny	♐	14	✶ ✶♃/ △♄ /△♂
25	c	Jakuba Apostoła	♐	26	Krzysztofa /☍☿ ☋
26	d	Anny Matki Mar.	♑	8	✶♃☿ /□♃
27	e	Pantaleona	♑	20	♄ R. w □☿/
28	f	Nazaryusza	♒	2	🌕 0. 32. pel. Sierp.
29	g	Mart: Sym.	♒	14	☽☊ △♃/ ☍☿ ✶♄ ∴

Dwoie ludzi wstepowało do Kośc: Lucæ 18.

30	A	N. 9. Abdona	♒	26	☍♂/
31	b	Lota/ Ignacego	♓	8	△♀/ ☋

Rzeczy Potoczne.

Iezdźiec biały w vpadku chce być wesoły.

Lwu pospolitemu, animuszu nie staie.

Orzeł czerwony z białym w niechęći zachodźi.

Gryf czerwony w polu białym vtrapiony, gośći rożnych przyimuie, od ktorych Orzeł dwoisty czarny, chce stronić.

Iezdźiec biały, chcąc sczerze vsłużyć, na wielkie dyzgusty przychodźi.

Koń biały, nie tak w zdrowiu iak fortunach szwankuie.

Orzeł dwoisty czarny, pokoiu lub niesczerego prágnie.

Wieniec laurowy, przeszkody ma wielkie y do vspokoienia trudne.

Mąż w leśie chowany nie ma wygody.

Stary Kalendarz.

21	e	Racheli
		Ewángelia.
22		N. N. Troyce SS.
23	f	Wigilia
24	g	Narodz: ś. Jáná
25	a	Elogiuſzá
26	b	Bożego Ciáłá
27	c	Łádyſłáwá
28	d	Wigilia
		Ewángelia.
29		N. N. 1. Piotrá y P.
30	f	Teodozyuſá
		LIPIEC.
1	g	Teobáldá
2	a	Náwiedzę: P. M.
3	b	Korneliuſzá
4	c	Vlryká
5	d	Domicyuſá
		Ewángelia.
6		N. N. 2. po ś. Tr.
7	f	Eſter
8	g	Kiliáná
9	a	Cyryllá
10	b	Izráelá
11	c	Eleonory
12	d	Henryká
		Ewángelia.
13		N. N. 3. Málgorzáty
14	f	Bonáwentury
15	g	Rozeſłáńcow
16	a	Szkáplerz: P. M.
17	b	Alexego
18	c	Máryny Pán.
19	d	Rozyny Art:
		Ewángelia.
20		N. N. 4. po ś. Tr.
21	f	Práxedy

Lipiec, Ma dni trzydzieśći y jeden.

Dyſkurs o Rożnych Godźinach.

Plinius tákże piße o pewnym drzewku/ ktore ſię zowie wytwiná/ albo co ná gorách rośnie/ zowią ie czárnogłow/ że przed nim węże vćiekáią y dla tego ogrodnicy częſtokroć vżywáią laſek z tego drzewká.

Co też doſli doświádczeniem ludźie mądrzy/ iż kiedy podpalą ſkory ſtáre/ y nimi zákurzą/ tedy wßyſcy węzowie nie tylko ktorzy w ogrodách/ polách/ domách ſą/ ále náwet y ći ktorzy [iáko ſię tráfia kiedy człowiek ſpracowány ná polu vśnie/ vſt dla po rátowánia y ochłodzenia wnętrznośći nie záwrze] vſtámi we wnętrznośći ludzkie wpádną.

Ták piſe Marcus Gatinaria Medyk ſławny/ ktory będąc przy człowieku tákim ktoremu vſtámi iáſczurká weßłá do wnątrza rożnymi lekárſtwy onę wywabić ábo zámorzyć chćieli/ nie było ták ſkutecznego lekárſtwá nád te ſkory ſtáre zápalone/ y przez lijek vſtámi od nich ſmrod do wnętrznośći przepuſzczony/ ktory ſmrod iák poczułá iáſczurká/ zárąz nie mogąc go zćierpieć/ przy ludźiách ták wielu przez odbyt wyßłá z podźiwieniem wielkim.

W tákim przypadku mleko tákże wárzone pomocą ieſt/ ktorego ſmrod w vſtá wpuſzczony toż czyni. Wąż bowiem iáko chćiwy mleká/ iák iego ſmrod poczuie/ zárąz do niego wychodźi áby go mogł zążyć.

Ogniá też węzowie ſię bárzo boią/ nie tylko dla tego że ich oczy pſuie/ ále że ogień wßelákiey trućiznie ieſt nieprzyiázny.

Nowy Kálendarz/			Bieg ☽		Aſpekty/ Wybory/
1	c	Piotrá w okowách	♓	20	✱☊ ∴
2	d	P. M. Anyelſkiey	♈	2	☌ ♂ ☿ /□♀
3	e	Ználeźi: ś. Szczep.	♈	14	☍♃/△☉/☌♄
4	f	Dominiká Wyzna.	♈	27	✠ ph: ſtdr. △♂/△☿ ☋
5	g	P. M. Sniez: Oſw.	♉	10	☾ 23. 12. o. k. S. ✱♃☉

Dobrze wſzytko vczynił. Matth. 7.

6	A	N. 10. Przemień:	♉	23	Páńſkie /□♂
7	b	Woyćiechá Wyzn.	♊	7	△♄☉ □☿/△♃
8	c	Cyryáká	♊	21	✱♀☋ ✱♄✱☉/
9	d	Wigilia Román.	♋	6	♂ w ♌ ✠☊✱ ✱♂/☌♀
10	e	Wáwrzyńcá M.	♋	21	□♃/□♄/
11	f	Tyburce: y Zuzán.	♌	6	
12	g	Kláry Pánny	♌	21	● 15. 6. N. W. Zaćmi

Błogoſłáwione oczy ktore widzą. Luc 10. ☉ nie wid.

13	A	N. 11. Simplic.	♍	6	☌♂/☌♀ ✱☿
14	b	Wigilia	♍	21	/□♀
15	c	Wniebowz: P. M.	♎	6	∴
16	d	Rochá/ y Jácká	♎	20	☍♄♃ 21. 46. ☍♄☌♃/
17	e	Okt: ś. Wáwrz.	♏	3	✠☊ /✱♂ ∴
18	f	Kláry z GoryFál.	♏	16	✠ m. ☊✱ △♀/✱☿ ∴
19	g	Sebáldá	♏	29	☽ 13 6. p. k. Wrz.

Azaſz nie dźieśiec oczyſczonych. Lucæ 17.

20	A	N. 12. Bernárdá	♐	11	□♄/△♄✱♃
21	b	Anáſtázyuſzá	♐	23	□♄♀ /△☉□☿
22	c	Tymoteuſzá	♑	5	☉ w ♍ ✠ ph. /△♂
23	d	Wigilia	♑	17	□♃♀□♄ ☍♀/
24	e	Bártłomieiá Ap.	♑	29	☽☍ ☊✱ △☿/ ∴
25	f	Ludwiká Kr.	♒	11	/✱♄ ∴
26	g	Sámuelá Pr.	♒	23	☿ w ♎ ✠ mel. △♃/

Zaden nie może dwiemá Pánom ſłużyć. Matth. 6.

27	A	N. 13. Ruffá	♓	5	☉ w pol. Pel. Wrz.
28	b	Auguſtyná B.	♓	17	☍♂/△♀
29	c	Sćięćie ś. Jáná	♓	29	/☍☿
30	d	Feliká y Adau.	♈	11	/☌♄ ☍♃
31	e	Rebeki	♈	24	☊□♀/ ∴

Rzeczy Potoczne

Oliwne drzewo opátrzenia teraz pilnego potrzebuie.

Gryf czerwony w białym polu, chce dokázowáć.

Bálká biała náchylona rátunku nie ma.

Orzeł biały, w nádźiei dobry vtrapiony.

Wieniec laurowy, w rożnym byćie wydáie ſię pięknie.

Pułmieśiącá białego w czerwonym polu wydáie ſię z pozorem kſztałtnym.

Mąż w leśie chowány, ná przykre vtrapienia przychodźi.

Orzeł biały w ſczęśćiu nie dobrze ſobie tuſzy.

Wieniec laurowy, ozdobę tráći.

Psá wśćiekłego nádźieiá omyla.

Orzeł dwoiſty czarny, vtrapienia łagodnie czeka.

Koń biały w czer-

Stary Kálendarz.

22	g	Mar: Mágdal.
23	a	Apollina Bisk.
24	b	Wigilia
25	c	Jákubá Apost.
26	d	Anny M. [illegible]
		Ewángelia.
27	e	N. 5. Pántal.
28	f	Názáryuszá y J.
29	g	Márty P.
30	a	Abdoná y S.
31	b	Fantiniego W.
		SIERPIEN.
1	c	Piotrá w okow.
2	d	P. M. Anyelsk.
		Ewángelia.
3	e	N. 6. Znalez. Sz.
4	f	Domin[illegible]
5	g	P. M. Sniez[illegible]
6	a	Przemien: Pan.
7	b	Woyćiechá Wyzn.
8	c	Cyryaká
9	d	Wigilia
		Ewángelia.
10	e	N. 7. [illegible]
11	f	Tyburc y Zuzánny
12	g	Kláry Pánny
13	a	Simplicyuszá
14	b	Wigilia
15	c	Wniebo wz: P. M.
16	d	Izaaká
		Ewángelia.
17	e	N. 8. Ok. s. Ma
18	f	Kláry z gory Fal.
19	g	Sebaldá
20	a	Bernárdá Op.
21	b	Anastázyuszá

SIERPIEN, Ma dni trzydzieści y iedeń.

Dyskurs o Rożnych Gadzinách

Bárzo się też chroni kożdy wąż rzeczy ktore przeráźliwie pachną/ iáko iest czosnek y cebulá. A zás bárzo lubią sábinę/ bluscz/ kopr włoski/ iáko żaby źiemne száłwią/ á iászczurki gorczycę.

Ná to iednák zgadzáią się wszyscy/ że niemász nic ćięższego ná wężow/ iáko iesion/ ktorego nie tylko sámego/ ále ćieniá iego ták rannego iáko y zachodniego nie śmią się tykáć/ owszem od niego vćiekáią/ czego doszedszy iáwnie Plinius ták pisze. Gdyby kto w okręgu iesioniowym álbo ráczey vczyniwszy koło iesionowe/ w nie włożył ogień y wężá/ ráczeyby wąż wolał skoczyć w ogień niżeli się tykáć kołá iesionowego/ y vważáiąc przedźiwney nátury ordinans mowi ták: Dźiwna przyrodzenia łáskáwość/ ktora spráwiłá áby iesion pierwey kwitnął/ niżeli wężowie z źiemie wychodzą/ táż tákże przyczyná iest áby iesion liśćia nie opuszczał/ áże pierwey wężowie do lochow podźiemnych vstąpią. Virgilius zás cedrowym drzewem y gálbanem zápalonym rádźi ich wykurzáć. Páprotki tákże y listeczkow iey bárzo się węże chronią/ tákże też kwiećia bzowego/ y kálinowego.

Z tey tedy náuki komu się przyda/ że będźie od wężá vkąsonym/ tedy ieżeli nie ma gorączki/ niech soku záżyie z iesionowego liśćia z winem dobrym/ á ieżeli gorączká go napáda/ sámego soku záżyć może/ y to mieysce w ktore vkąsony iest/ liśćiem iesionowym niech pociera/ nie vleczenie tylko/ ále

Nowy Kalendarz/			Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
1	f	Idziego Opátá	♑ 7	/△☉△♂ ☊
2	g	Brocárdá/Anton.	♑ 20	✱ /✱♀

Szedł Pan IEZVS do Miásta Naim. Luc. 7.

3		N. 14. po ś. Tr.	♒ 3	/△☿ ☊ ∴
4	b	Rożáliey P.	♒ 17	☾ 8. 41. ost. k.
5	c	Natánáelá Pr.	♓ 1	✱ ∴
6	d	Mágnuſá	♓ 15	□♄ ✱☉□☿/□♃
7	e	Reginy P. y M.	♓ 30	✠ ✱ ☌♀/
8	f	Národzenie P. M.	♈ 15	♀ w ♈ △♄ ✱☿/ ✱♃
9	g	Brun: Gorgon.	♈ 30	☽ ☋

Wſzedł Pan IEZVS do niektorego. Luc. 14.

10		N. Mikołáiá z T.	♉ 14	🌕 0. 17. N. Páz. ☌♂/
11	b	Protá	♉ 29	/✱♀ ☊
12	c	Wáleryáná	♊ 14	☌☿/ ☍♄ ☌♃
13	d	Enochá	♊ 28	✠
14	e	Podwyżſzen: ś. ✠	♋ 11	℞ ☿ w ♎ □♀/
15	f	Nikodemá	♋ 25	✠ ✱♂ ✱☉/ ∴ ☊
16	g	Eufemiey P.	♌ 7	✠ ✱ /△♄ △♀ ✱☿ ∴

Miſtrzu, ktore ieſt naywiękſſe przyk. Matth. 22.

17		N. 16. Lámpertá	♌ 20	☽ 5. 32. p. k. Páz. /□♂
18	b	Tomaſzá à Villa N.	♍ 2	☌♀☿
19	c	Jánuáryuſzá	♍ 14	□☿□♄/
20	d	Wigilia Fauſtyná	♍ 26	△♄♀ □♃/ △☉△♂
21	e	Mátthewſzá A. E.	♎ 7	
22	f	Maurycego B.	♎ 19	☉ w ♎ Æquinoct. Pa
23	g	Liná P.	♏ 1	∴ (row. d. 9 7.

Wſtąpiwſſy Pan IEZVS w łodke. Matth. 6.

24		N. 17. Gerárdá	♏ 13	✠ młod. ∴ ☊
25	b	Kleofáſá	♏ 26	♂ w ♎ /☍♂
26	c	Euzebiuſzá	♐ 8	🌕 9. 24. P. Páz. ☌☉☿
27	d	Przenieś. ś. Stán.	♐ 21	☌♂☿ /☍♃
28	e	Wacławá M.	♑ 4	✱ ✠
29	f	Michałá Arch.	♑ 17	/□♀
30	g	Hieronymá	♒ 1	/△♂ ✱♄ ✱ rano.

Rzeczy Potogne.

wonym polu choruie.

Złote iábłko, dla psá záiádłego nie má ceny.

Orzeł czerwony, w białym polu nieuważnie západa.

Iábłko rumiáne, ná doſtaniu bárwę mieni.

Oliwne drzewo dla niedbálſtwá, ná rożne przypada wiátry.

Oliwne drzewo, miáſto pociechy, ſmutek odnośi.

Iezdźiec biały przy ſzczęściu myli drogę.

Koń biały w czerwonym polu ochrámiał.

Orzeł dwoiſty czarny, w domu ſwym gośći widźi, á ſam wpada dla ſczyrośći.

Leśny Mąż z Orłem białym dla niezgody, w trudnośći záchodzi.

Pułmieśiącá białe-

Stary Kalendarz.

22 c Filibertá
23 d Wigilia

Ewángelia.

24 E N. Bártłomieiá
25 f Ludwiká
26 g Sámuelá Pr.
27 a Ruffá
28 b Auguſtyná Biſk.
29 c Sćięćie ś. Jana
30 d Beniáminá

Ewángelia.

31 E N. 10. Rebeki

WRZESIEN.

1 f Jdźiego Opá.
2 g Brokatoá
3 a Moyzeſzá
4 b Rozaliey P.
5 c Nátánáelá
6 d Mágnuſá

Ewángelia.

7 E N. 11. Reginy P.
8 f Národzenie P. M.
9 g Brun: Gorgon.
10 a Mikołáiá z Tolen.
11 b Protá
12 c Wáleryáná
13 d Enochá

Ewángelia.

14 E N. Podwyż: ś. ✠
15 f Nikodemá
16 g Eufemiey P.
17 a Piąt: Ran ś. Fr.
18 b Tomaſzá à Villa N.
19 c Jánuáryuſzá
20 d Wigilia

WRZESIEń, Ma dni trzydźieśći.

Dyſkurs o Rożnych Gádźinach.

cud vzna w ſámym vzdrowieniu od iádu.

Jáko Niedźwiatki, źiemne żáby, Ogrodne myſzy, Łaśice, y inſze więkſze beſtye, iárzynie, drzewom y owocom ſzkodzące, od Ogrodow odpędzáć?

NJedźwiatki ieśli chceſz áby nie ſzkodźiły w Ogrodźie/ látorośla ábo gáłąſka bzodawnikowa ono mieyſce ná ktorym ſą okryśl/ iuż z támtąd nie wynidą/ á ieżelibyś źielem ſámym ono mieyſce potrząſnął/ záraz pozdycháią/ według náuki Pliniuſzá. toż ſpráwuie Paćierzyczká/ zá ktorey dotchnieniem korzenia zdycháią Niedźwiatkowie/ y niektorzy mowią że kto nośi to źiele/ tedy mu nie ſzkodzą Niedźwiatkowie.

Záś inśi vczą/ że do Bázyliey z ſześćią rákow/ ſztárty zgromádzáią ſię Niedwiatkowie.

Diophanes w ſwoich kśięgách piſze/ że położony chrzan ná Niedźwiatku onego zábiiá/ y ktoby ſobie ręce ſokiem chrzanowym dobrze náſmárował/ tedy beſpiecznie mogłby nie tylko Niedźwiatki bez náruſzenia bráć/ ále y wſzeláką iádowitą gádźinę.

Jeſt też Sándárácha ábo pczelnik źiele/ ktore zmieſzawſzy z máſłem ábo z ſádłem kożim zákurzywſzy/ wſzeláką gádźinę wygánia. to też ſpráwia ieden Niedźwiadek ſpalony/ ktorego ſmrod poczuwſzy inſze poućiekáią.

Náuczáią też inśi że kto Paćierzyczkę ábo pomorne źiele przy ſobie nośi/ tedy bez żadney ſzkody beſpiecznie może bráć w ręce Niedźwiatki.

Plutarchus záś ex Zoroaſtre piſze/ ktory rá-

Nowy Kálendarz/		Bieg ☽	Aspekty/ Wybory/
Podobne iest krolestwo niebieskie. Matth. 22.			
1	a N. 18. Remiego	♊ 14	✶♃♀/ ☿ w ♌ ☋
2	b Woilrádá	♊ 28	♁ à mer. ✶ △♃ ✶♀/
3	c Fráncißká Borg:	♋ 11	☾ 17. 17. ost. k. p. □♄/
4	d Fráncißká Wyzná.	♋ 26	☍♄☉ □♃/✶☿
5	e Fridberta	♌ 10	☽ ☋ ♁ mane. /✶☉
6	f Mágnusá	♌ 24	☿ Dir. ♀ w ♍ /☌♀✶♃
7	g Justyny P. M.	♍ 9	✶ ✶ ☋
Był niektory Krolik. Ioan. 4.			
8	a N. 19. Benedykty	♍ 23	/☌☿ ∴
9	b Dyonizego	♎ 8	/☌♂ ☍♄
10	c Zwyćię: Tárkow	♎ 22	● 11. 28. N. List. /☌♃
11	d Prze: Aug. do Sár.	♏ 6	✶♀/
12	e Máximiliáná	♏ 19	☌♄♂ 1. 2.
13	f Anyołá Stroża	♐ 3	/□♀ ✶☿
14	g Kálixtá Pap.	♐ 15	☿ ml. ✶ △♄ ✶♂/
Miey ćierpliwość nádemna. Matth: 18.			
15	a N. 20. Jádwigi	♐ 28	Tercisse ♁ /✶☉ ☋
16	b Máxymy Gáwłá	♑ 10	□☿/ □♄ △♀
17	c Florencyusá	♑ 22	☽ 1. 24. p. k. List.
18	d Łukaßá Ewán.	♒ 4	☍♄☿ ☽ ☊ □♃/
19	e Piotrá de Alcant.	♒ 15	♁ m. ✶ ✶♄ △☿/ △♂
20	f Wendeliná	♒ 27	☌♃☉ ♁ m. /△☉△♃
21	g Vrßule P. M.	♓ 9	✶ ✶ ∴
Mistrzu, godźiii sie czynß dáć Cesárzowi. Matth: 22.			
22	a N. 21. Kordule	♓ 21	☉ w ♏ ☍♀/
23	b Sewetyná	♈ 4	
24	c Náráná	♈ 17	☌♂☿ ☌♄/ ☍♂ ☍☿
25	d Krypiná	♈ 30	☾ 1. 15. Pel. List. ☍♃/
26	e Amándá	♉ 13	
27	f Demetr: Wigilia	♉ 27	☿ ort. △♀/ ✶ ∴
28	g Symoná y Judy	♊ 10	♃ w ♏ ✶♄/
Pánie Corká moiá dopiero vmártá. Matth. 9.			
29	a N. 22. Nárcyssá	♊ 24	△♂/△♃ □♀ △☿ ☋ ∴
30	b Serápioná Bisk.	♋ 8	/□♄
31	c Wolfán: Wigilia	♋ 22	☌♃☿ ♀ w ♏ /□♂ ✶♀

Rzeczy Pocogne.

go w źielonym polu iákoś smutno zácho-dźi.

Orzeł czerwony z koroną złotą vstáie.

Mąż zbroyny dla vporu swego w vtrapienie wpada.

Iábłko rumiáne, z pomocą lubo trudno się dostáwa.

Pies záiuszony, szkodząc drugim do swoich się wraca.

Drogá biała iásności nie trwáłey dostępuie.

Leśny Mąż nie może wybrnąć z frásunku.

Bálká biała náchylona, podpory się spodźiewáiąc, ieszcze rátunku nie ma.

Wśćiekły pies nábiegawszy się odpoczywa smutno, lubo chytrze.

Gryf czerwony w polu białym przymykáiąc się do śmierći skuteczney rády zażył.

Stáry Kalendarz.

Ewángelia.
21 E N. Mátheußa
22 f Maurycego
23 g Liná Papieżá
24 a Poczęć: Jána
25 b Kleofáſá
26 c Euzebiußá
27 d Poczęć: ś. Jána.

Ewángelia.
28 E N. Wácławá
29 f Michał. Arch.
30 g Hieronymá D.

PAZDZIERNIK.

1 a Remigego
2 b Leodegárá
3 c Iáiuty
4 d Fráncißká Wyz.

Ewángelia.
5 E N. 15. Fridbertá
6 f Mágnuſá
7 g Juſtyny Pan.
8 a Benedykty
9 b Dyonizego
10 c Jácyntá
11 d Burkárdá

Ewángelia.
12 E N. 16. Máximá
13 f Anyołá
14 g Kálixtá Pap.
15 a Jádwigi/ Tereſſy
16 b Gáwłá Opátá
17 c Florencyuſá
18 d Łukáßá Ewán.

Ewángelia.
19 E N. Piotrá de Al.
20 f Wendeliná
21 g Vrßule Pán.

PAZDZIERNIK, Ma dni trzydzieśći y iedén.

Dyſkurs o Rożnych Gádzinách.

dźi áby ná łożko nie wſzedł Niedźwiadek/ do loſczanych nog przywiązowáć láſkowy orzech.

Z tey okázyey iákobyſmy mieli iádowitym ránom Niedźwiatká zábiegáć, krotko wypiſzę?

KIedy kogo vkąśi Niedźwiadek/ tegoß abo inßego záraz trzebá vchwycić y w oleiu wárzyć y tym ránę ſmárowáć zdrowy będźie/ ná to też pomoże/ kiedy vkąśi/ záraz nátychmiaſt onego zdeptáć y rozetrzeć/ ále ná to nic nie pomoże/ kiedy kto tegoß dniá iadł Bázylią.

Florentinus záś rádźi ſoku z figi świeżey ná tę ránę záżywáć.

Plinius záś twierdźi że popioł z palonego Niedźwiadká/ z winem kiedy go záżyie/ bárzo y nieomylnie vzdrawia vtrapionego człowieká/ iáko też pomaga kiedy wśćiekły pies vkąśi człowieká/ iego śierći vpalić y w trunku tákim dáć wypić/ tedy zdrowy będźie.

Ziemne żaby/ tymiß właśnie ſpoſobámi odpędzone bywáią ktorymi y węże/ iáko ſię wyżey nápiſáło.

Myßy żadnym ſpoſobem tego zboża nie pſuią/ ktorego naśienie przed śianiem wołowa żołćia ſkropione ieſt/ Apuleius vczy/ á pozdycháią iezeli ich iámy liśćiem źiela płochowiec názwánego zátkaß.

Są niektorzy/ ktorzy vczą áby ogorek leśny/ bielun/ ćiemierzyce wźiawßy potłuc w kąßę włożyć/ oleiu przydawßy potroße/ w iámy ich pokłáść/ to ktora tego záżyie/ zdechnie.

Nowy Kalendarz/			Bieg ☽		Aspekty/ Wybory/
1	d	Wszystkich Swięt	♌	6	☾ 1. 40. o. k. L. ♀ w ♎
2	e	Dzien Zadußny	♌	20	/∗♂
3	f	Teofilá	♍	5	✠ stá. ∗♃/∗☿ ∴
4	g	Károlá Borom.	♍	19	✠ stár. ∗☉/
		Pánie rátuy nas oto giniemy. Matth: 8.			
5	A	N. 23. Emeryká	♎	3	/☌♀ ✠ ∗ ∴
6	b	Leonárdá	♎	17	☍♄/
7	c	Engelbertá	♏	1	☌♂/☌♃
8	d	Sewerá	♏	14	● 1. Now Gru. ☌☿/
9	e	Teodorá	♏	27	☍♄♀
10	f	Lándolfá	♐	10	✠ ∗ △♄∗♀/∴
11	g	Marćiná Bisk.	♐	23	
		Pánie izalis nie dobre posiał naśienie. Matth: 13.			
12	A	N. 24. po ś. Tr.	♑	6	∗♃ ∗♂/□♄
13	b	Brykcyuśá	♑	18	☌☉☿ □♀/ ∗☉ ∗☿
14	c	Abádiaßá	♑	30	☽☊ /□♃ □♂
15	d	Leopoldá	♒	11	☍♃♂ 15. ∗♄/△♀ ∴
16	e	Ottomárá	♒	23	☽ 23. 24. p. k. Gr. /□☿
17	f	Alfeußá	♓	5	△♃/△♂ ‡ młodß.
18	g	Weichárdá	♓	17	☿ w ♐ ∗ ∴ ✠
		Podobne iest krolestwo niebieskie. Matth. 13.			
19	A	N. 25. Elżbiety	♓	29	✠ /△☉ ∴
20	b	Hermánná	♈	12	☌♄/
21	c	Ofiárowa: P. M.	♈	25	☉ w ♐ ☍♀/
22	d	Cecyliey/ Alfonsa	♉	8	☍♃/ ☍♂
23	e	Klemensá	♉	21	△♄☿
24	f	Jozyaßá	♊	5	☾ 15. 12. Pel. G. /☍☿
25	g	Kátárzyny P. M.	♊	20	
		Gdy vyźrzyćie obrzydzenie spustoßenia. Matth. 24.			
26	A	N. 26. Kontrádá	♋	4	♀ w ♑ ✠ r. ∗ △♀/
27	b	Jozáfátá	♋	19	∗ △♂/
28	c	Gunterá	♌	3	☽☋ /△♄ ∴
29	d	Wigilia Sáturn.	♌	17	△♄☉ □♂/
30	e	Andrzeiá Apost.	♍	1	‡ stárß. /∗♃ ∗♀

Rzeczy Potoczne.

Orzeł dwoisty czarny vszedszy dawniey zazdrośći v swoich mile spoczywa, ále nie długo.

Przedżiwna iákaś z krzyżem dwoiákim, białym, Orłem czerwonym y Mężem z broynym dla Mieśiąca tránsakcya, Oliwnemu drzewu nárádźie schodźi.

Y Wieniec Laurowy, teraz odpoczynku nie ma.

Orzeł czerwony w białym polu pełen vtrapienia.

Iezdźiec biały iuż drogę potráfił.

Grono wina niepoćieszny gośći się spodźiewa.

Snopek buyny od wiátrow y vpałow buynosć tráći.

Złote pole ćiemnośćią záiszło.

Iezdźiec zbroyny oporem się w drogę wybiera.

Oliwne drzewo

Stáry Kálendarz.

22	a	Kordule
23	b	Seweryná
24	c	Nátaná
25	d	Kryspiná
		Ewangelia.
26	E. N. 18.	Amándá
27	f	Wigilia Demet.
28	g	Symoná y Judy
29	a	Sabiny
30	b	Engelhárdá
31	c	Wigilia Wolfán.
		LISTOPAD.
1	d	Wszystkich SS.
		Ewángelia.
2	E. N. 19. po Ś. Tr.	
3	f	Dźień Zaduszny
4	g	Károlá Borom.
5	a	Emeryká
6	b	Leonardá
7	c	Engelbertá
8	d	Seweră
		Ewángelia.
9	E. N. 20.	Teodorá
10	f	Lándolfá
11	g	Marćiná Bisk.
12	a	Jonaszá
13	b	Brykcyuszá
14	c	Abádyaszá
15	d	Leopoldá
		Ewángelia.
16	E. N. 21.	Ottomárá
17	f	Alfeuszá
18	g	Błogo: Sálomei.
19	a	Elżbiety Wd.
20	b	Hermanná

LISTOPAD, Ma dni trzydźieśći.

Dyskurs o Rożnych Gadzinach

Łásice ábo zgubisz/ ábo z tego mieysca ná ktorym szkodzą wyżeniesz/ kiedy wźiawszy soli y zákwászonego ćiastá/ to zmieszasz y ná mieyscu ná ktorym często biegáią położysz/ insi zás rádzą iedną vchwyćić/ vćiąć iey ogon y iaderká/ żywą pusćić/ tedy obaczywszy insze ták obćięta iedną/ z tego mieyscá się przenioſą/ wolno tego sprobowáć komu się podoba/ wszák to bez wielkiego kosztu.

Większe bestyie szkody czynić nie będą w Ogrodźie/ ieżeli stárą vryną/ w ktorey album Græcum było/ będźiesz zagony pokrapiał; Tákże też możesz vczynić/ wźiąć Rákow/ ileć się podoba/ ále żeby ich nie było mniey nád dźieśięć/ y one włoż w naczynie gliniáne wody nálawszy/ zátkay; y ták przez dźieśięć dni ná Słońcu niechay będą/ tedy ktore Ogrodne rzeczy będźiesz chćiał mieć/ áby szkody żadney nie podpadáły/ oną wodą przez dni/ to iest dniá trzećiego polewáy/ poki się nie zámężną.

Bywa też nie pośledniá szkodá w Ogrodach od rdze/ szronu/ zágorzenia/ y od inszych z niebieskich influencyi pochodzących przyczyn/ ktore często z drzewá/ zboża/ y inszych kwitnących rzeczy kwiećie zárażáią/ te ábyś oddalił/ ten miey sposob. Kiedy obaczysz iż nástępuie szron/ ábo zágorzenie/ ábo rdzá; zápal plew iáko naywięcey/ ábo chrostu wykopánego/ ábo ćiernisko/ ábo też głogu ná rożnych mieyscách/ naybárźiey z ktorey strony powiewa wiátr; y tym od-

Nowy Kalendarz/			Bieg ☽		Aſpekty/ Wybory/
1	f	Arnolda	♍	15	☾ 10. 17. o. k. G. ✶♂/
2	g	Kandyda	♍	29	☌♃♀ ✶☋
		Beda znaki na Słońcu, y Mieśiacu. Luc. 21.			
3		A N. 1. Adwent.	♎	13	Franci: Xaw. ☍♄ ✶☉/
4	b	Barbary P. M.	♎	26	✶☿/
5	c	Abdiaſza	♏	10	☌♃/☌♀ ∴
6	d	Mikolaia Biſk.	♏	23	✶♂/
7	e	Ambrożego	♐	6	☿ w ♑ /△♄
8	f	Poczęcie P. M	♐	19	● 16 59. Now Szycz.
9	g	Joachyma	♑	1	/☌☿
		Vſłyſzawſzy Ian w więźieniu. Matth. 11.			
10		A N. 2. Adwent.	♑	14	□♄/ ✶♀
11	b	Barſaby	♑	26	
12	c	Otiliey	♒	8	♄ Dir. in ♒ /✶♃
13	d	Lucyey Panny	♒	19	□♄☿ ☽☊ ✶♄/ □♂ □♀
14	e	Spirydyona	♓	1	✶♃☿
15	f	Wiktora	♓	13	ml. ☋✶ △♃ ✶☿/
16	g	Afrik: Panien Aug.	♓	25	☽ 21. 5. pł. k. Sr. /△♀
		Poſłali Zydowie z Ieruzalem Kaplany. Ioan. 1.			
17		A N. 3. Adwent.	♈	7	☌♂♀ /☌♄
18	b	Achilleſa	♈	20	□☿/
19	c	Ammona	♉	3	△☉/
20	d	Wigilia Abraama	♉	16	♀ w ♐ ☍♃/ △☿
21	e	Tomaſza Apoſt.	♉	30	☉ w ♑ Solſtitiū Prze-
22	f	Beaty P.	♊	14	✶♄/ (ſilenie 13. 45.
23	g	Wigilia Jana K.	♊	28	A. E. ☉ 7. 46. Peł. Sr
		Roku pietnaſtego panowania Tyber: Ceſ. Luc. 4.			
24		A N. 4. Adwent.	♋	13	☽☋ □♄ △♃/
25	b	Narodz: Pańſkie	♋	28	☍☿ / △♂
26	c	Szczepana Męcz.	♌	13	△♄ □♃ △♀/
27	d	Jana Ap. y Ew.	♌	27	△♄ ♀ /□♂
28	e	Młodźiankow.	♍	12	△☉/
29	f	Noego Proroka	♍	26	□♄☉ /△☿
30	g	Dawida Krola	♎	10	☽ 19. 47. o. k. Sr. ☍♄/
		Oćiec y Matka dźiwowali ſię. Luc. 2.			
31		A N. między Okt.	♎	23	Sylweſtra Pap. /□☿

Rzeczy Potoczne.

wiatrow ſzczęśliwych zażywa.

Orzeł dwoiſty czarny, na ſmutek przypada nie ſpodźianie.

Jezdźiec biały, y od ſwoich, y od obcych nie ma weſołego oka.

Wieniec Laurowy, wſzedźy nieprzyiaznych chmur, teraz iaśnieie.

Orzeł czerwony w drodze zapada.

Gryf czerwony w polu białym, prędko wychodźi z niebeſpieczeńſtwa.

Jabłku rumianemu, lub pożądana wilgoć, a przećię ſzkodźi.

Bałki dwie żołte, w ſzczęśćiu nie bardzo trwałe.

Droga biała, nie iaſno ſię wydaie.

Orzeł czerwony w Koronie złoty, na fraſunek napada.

Lew poſpolity pokazawſzy ſię trochę, nie vfa ſzczęśćiu.

Stary Kalendarz.

21	c	Ofiarow: P. M.
22	d	Alfonsá
		Ewángelia.
23		E N. 22. po ś. Tr.
24	f	Jozyfaszá
25	g	Kátarzyny P. M.
26	a	Konrádá
27	b	Jozáfátá
28	c	Guntera
29	d	Sáturniná
		Ewángelia.
30		E N. 1. Andrzeiá
		GRVDZIEN.
1	f	Arnoldá
2	g	Kándydá
3	a	Fráncißká Xaw.
4	b	Bárbáry Pánny
5	c	Abdyaszá
6	d	Mikolaiá Bisk
		Ewángelia.
7		E N. 2. Adwent.
8	f	Poczęćie P. M.
9	g	Joáchymá
10	a	Judyty
11	b	Bársaby
12	c	Otiliey
13	d	Lucyey Pánny
		Ewángelia.
14		E N. 3. Adwent.
15	f	Wiktorá
16	g	Ananiaszá
17	a	Ignácego
18	b	Achillesá
19	c	Ammoná
20	d	Abraámá
		Ewángelia.
21		E N. 4. Tomaszá A.

GRVDZIEN, Mádni trzydźieśći y ieden.

Dyskurs o Rożnych Gadzinach.

pędźiß nástępuiąca ßkodę. Jnsi w ten czás wołowy rok lewy palą/ y turzą Ogrody. A ieśliby się rdzá iuż wdáłá/ ták iey zbędźieß. Leśnych ogorkow/ ábo kołokwintyná dy korzenia do liścia vtłuc/ y w wodźie námoc. Tą wodą przed wschodem Słońcá polewáy drzewá/ zniesieß rdze. Ná to też figowy/ ábo z dębu popioł w wodźie tákże moczony/ pomocny.

Zagorzenie/ ktore látoroślom y kwiátom bárzo ßkodźi/ ábyś ie zniosł Plinius rádźi/ ábyś trzech Rakow obieśiwßy ná drzewách spalił/ y ták od ßkody drzewá vwolniß.

Szron tákże áby nie ßkodźił/ stárzy gospodarze w Ogrodách/ w polách/ iáko nąywięcey bobu śiewáli/ y ták od szronu pożytki ziemne vwalniáli; Czego wßytkiego y teraz możemy się vchronić przy łásce Bożey/ ktoremu cześć ná wieki wiekow/

A M E N.

Słońce widźiáne Roku przeszłego, Dniá trzynastego Czerw[ca] ráno, z drugimi dwiemá coby znáczyło?

PIsze *Virgilius* 1. *Georgicorum*, o Słońcu, w te słowá:

Sol tibi Signa dabit; Solem quis dicere falsum
Audeat? ille etiam cæcos instare tumultus.
Sæpè monet, fraudemq; & operta tumescere bella.

Z tego iednák nic ták gwałtownego *inferre* nie możemy, gdysz y Tęcze nas sáme náuczáią, ktore według obłoczku swoiego, promienie biorą Słoneczne; á iáko ieden z Nowszych pisze, iż Słońce może ná obłoki pusczáiąc promienie, [byle sposobne były, iego *effigiem repræsentare,*] tyle spráwić Słońcow, ile ma promieni, tedyć y te Słońcá trwożyć nas nie mogą; bo y prędko zniknęły, y nie reprezentowáły nam Słońcá, tylko iásny okrągły obłoczek, pod chmurą czerwono czarną. O tym szeroko pisze *Aristoteles*, y *Plinius*, *Seneca*, y inśi; Historye tylko przypomnię. V Rzymián (pominąwszy insze dawnieysze Historye,) widźiáne były Słońcá trzy, y *Triumuiratus secutus*. *Cardanus* tákże trzy Słońcá widźiáne, do trzech Monárchow ápplikuie zá swoich lat, *Henrico II. Gallorum Regi, Carolo V.* y *Solymanno*. W Węgrzech widźiáne trzy Słońcá, przed śmiercią Ludowiká Królá, trzech Krolow ô Krolestwo się dobijáiących znáczyły. Ferdynándá, Ianá, y Turká. *Vicomercatus* tákże pisze, iż Krol Polski widźiał Słońcow sześć, z ktorych iedno było ćięmne ná zachodźie, y *Gallus*, *Papiensem pugnam* przegrał. W Angliey, *Anno Domini, M. CC. XXIII.* Cztery około piątego prawdźiwego, widźiáne były Słońcá. W Niemczech, 1622. trzy, ktore znáczyły Woyská, ná vćiążenie źiemi Niemieckiey, ále czwarte iáko prawdźiwe zostáło, insze poginęły. Tákże 1629. widźiáne były cztery Słońcá, około piątego prawdźiwego w Rzymie, co się potym sstáło, świádczą Historye. Teráźnieyszych, nie trzebá bárzo vważáć; gdysz y nie trwałe, y nie gęstego świátłá były, tylko iák obłoczki się pokazáły, y prędko zginęły; dla czego nie mogą bydź ich znáczne effekty, chybá żeby się co przymieszáło, y ludźie iáko *creduli*, tymże chćieli przypisowáć, áczći Psálmistá mowi: *Testimonia Domini credibilia, facta sunt nimis.*

PIERWSZA CZĘSC

PROGNOSTYKV,

ROZDZIAŁ I.

O Początku Roku.

JAwna ieſt rzecz każdemu pilnie Obroty Niebieſkie vważaiącemu/ iż nie tylko
Słońce źrzodło świátłości oprocz codziennego biegu/ od wſchodu do zachodu pe-
wny rozmiar czyni/ y właſnym od zachodu do wſchodu poſtępuiąc w podmieśię-
cznych rzeczách/ wracáiąc ſię do tegoż punktu zkąd początek obrotu ſwego naznácżo-
ny wźięło/ nam doroczną ſprawia odmianę/ ále y inſze po Niebioſách rozſzykowáne
gwiazdy/ tákąż doroczną właſnym biegiem czynią rewolucyę. Annus non is ſolùm
eſt, quem nunc communis vſus appellat, ſed ſingulorum, ſeu luminum, ſeu ſtella-
rum, emenſo omni Cæli circuitu à certo loco, in eundem locum reditus annus ſuus
eſt. *Macrob: lib: 2. in ſomn. Scip: cap* XI. Tak Mieśiąc naybliżſzy źiemie od prze-
ſzłego Nowiu przebywſzy pierwſzą kwádrę/ Pełnią y oſtatnią kwádrę gdy przyſtą-
pi do drugiego Nowiu Rok ſwoy właſnym biegiem kończy. Tak ociężáły Saturnus
w lat 30. Jowiſz łáſkáwy we 12. Mars cholerycżny we 2. roki. Ná oſmym Niebie/
gwiazdy będące nieſzporym ſwoim biegiem/ iáko Hipparchus, Ptolomæus, Alfraga-
nus, w lat 36000. á według inſzych iáko Alphonſinæ Tabulæ vczą/ w lat 44000.
Tycho záś twierdźi/ że w lat 25806. ſwoie doroczne odpráwuią rewolucye. Ale że
miedzy inſzymi wſzytkimi nayprzednieyſze ieſt ſłońce/ y naylat wieyſzy/ co naywiętſza
naypożytecżnieyſzy do Swiąt ruchomych wynaydowánia/ (máiąc wzgląd ná Mie-
śiąc) Mathemátykom/ dla tego Aſtronomowie wſzytkich gwiazd obrotom/ od nie-
go miárę biorą/ onych/ wſchod/ zachod/ y inſze mieyſca opiſuiąc. Nie dla czego
tedy inſzego iáko y inſze/ ták teráźnieyſzy Rok 1673. od Národzenia Páńſkiego/ dnia
19. Marcá/ to ieſt w Niedźielę Białą przed pułnockiem ná puł godźiny/ práwie
kiedy w pierwſzą część Báráná wſtąpi Słonce/ záczniemy. Ktory aby ſpokoyny y
zdrowy był Koronie Polſkiey ze wſzytkim Chrześćiáńſtwem/ Bogu Wſzechmogące-
mu/ iáko Stworcy gwiazd/ aby nieſzczęśliwe á ſzkodliwe ná Pogány obroćił influen-
cye/ á nam przy łáſce ſwoiey świętey łáſkáwe Niebios promienie kierował/ pokor-
nie ſupplikuymy.

ROZDZ AŁ II.

O Rewolucyey Doroczney.

GDy Słońce według Rozdźiału 1. záczyna Rok/ tákie Niebá ieſt poſtánowienie.
Ná wſchodniey liniey ieſt pierwſza część Strzelcá/ ná ktorego przećiwnym ſ
E Bli-

Bliźniąt/ Mars biie promieniem/ á Merkuryuß będąc w Rybách ßkodźie y vpadku kwádratem/ od inßych przećię łáſkáwe oko. Ná południu Pánny część 24. ſub Cauda Leonis, z przećiwnym vtrapionego tákże Merkuryußá/ Mars minąwßy Pleiádes wſtępuie w dom śiodmy/ ktory ieſt weſela y małżeńſtwá/ á według inßych vtrapienia y niezdrowia/ gdyż ieſt przećiwny pierwßemu domowi żyćia. Słonce/ Mieśiąc/ y Saturnus pod źiemią ſpoczywáią/ iednák Słońce lub nád Wioſną ma ſwoie zwierzchność/ przećię pod czás Rewolucyey Marſowi z Iowißem vſtąpił rządow gdyß y w poprzedzáiącym Nowiu/ Iowiß ma gorę nád inßych/ iż w iego známieniu ieſt złączenie/ á Ptolom. y Haly Quadrip: 2. ták vczą: Virtus Cœleſtis fortior eſt, quæ fit in minuto Coniunctionis aut Oppoſitionis, præcedente Solis in aliquod ſignorum quatuor, quam ea quæ tempore introitus. Eſt enim principalis tanquam victrix & Domina generalis. Czyniąc tedy combinationem vtriuſq; momenti tákiego Roku możemy ſię ſpodźiewáć. Lubo Słońce wſtępuie w známię gorące y do ſwoiey wynioſłośći ſię bierze/ ále że tám źimnego Saturná záſtáie/ z ktorym y Mieśiąc pominąwßy Marſá/ łączy ſię y onemuß moc y władzą oddáie. Wenerá w wietrznym á wilgotnym/ Iowiß y Merkuryuß w Wodniſtym známieniu ſą. Tedy pogodá ſtáteczna będźie ßfánkowáć dla chłodow/ mgły/ chmur y wiatrow wilgotnych/ okropnych y przykrych/ potym záś milße Niebo ſię pokáże ták Słońce odſtąpi od źimnego Sáturná y Plánetowie nagłe odmiány ſpráwuiące/ gwiazdy miną/ y źiemi ożywienie pożądáne ſpráwią nie bez wiátrow y grzmotow/ pod czás nieſpodźiewánych grádow y ßronow. Vczą bowiem Aſtrologowie ták: In Coniunctione & oppoſitione, præcedente introitum Solis in Arietem, in ipſo ingreſſu, ſi Luna aſpiciat Saturnum, ambo ſint in humidis ſignis, erunt nubes nigræ, pluuia lenta & durans. Teraz lub wſtępuią w známię ſuche/ ále ießcze záchodzą gwiazdy známięnia Ryb źimne de natura Saturni ktore grady ſpráwiáć zwykły nie trwáłe przećię/ z czego choroby będą pánowáć y śćiſk miedzy ludźmi y w dobytku/ o czym niżey ßerzey.

ROZDZIAŁ III.
O Pánu Doroczným.

DWá ſą do doſtąpienia Páńſtwá od mądrych Polityków vchwalone ſpoſoby. Electio, y Succeſſio; z ktorych pierwßy od wßytkich prawie (máiąc przećię wzgląd ná drugi/ iezeli ieſt Sukceſſor) ieſt przyięty/ y w vżywániu częſtßy. Albowiem Tacit. 1. Hiſt. ták piße: Loco libertatis erit, ſi eligi incipimus iákoby chćiał pokazáć świátu/ że w tym ſię Rzeczypoſpolitey wolność wydáie/ gdy dobrowolnie z pośrodku śiebie zgodnymi głoſámi Páná obieráią liberi Ciues, zcąd y Plin. Paneg. mowi Imperaturum omnibus, eligi debere ex omnibus, áby nie było záwikłánia y trudnośći w obierániu Páná/ że wßytkich tych ktorzy concurrunt ad Electionem, Kandidatow trzebá podawáć. Podobnym ſpoſobem Aſtrologowie co Rok/ doroczne ze wßytkich śiedmi Plánet godnieyßemu iednemu nád trzecżámi podmieśięcznemi/ per vota podáią Páńſtwo/

ſtwo/ ktore tego Roku doſtáło ſię łáſkáwemu Jowiſzowi/ á Konſiliárſtwo choleryc-znemu Marſowi/ co iáwnie káżdy obaczy z tego ráchunku.

♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽	♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
12.	29.	31.	34.	39.	15.	11.	17.	10.	10.	4.	23.	23.	0.
14.	23.	29.	11.	11.	41.	22.	19.	24.	12.	5.	14.	9.	9.
28.	33.	24.	19.	24.	26.	13.	18.	5.	15.	18.	14.	14.	0.
16.	35.	26.	14.	23.	12.	27.	10.	13.	14.	0.	9.	23.	14.
70.	120.	110.	78.	97.	94.	73.	64.	52.	51.	27.	60.	69.	23.
64.	52.	51.	27.	60.	69.	23.							
6.	68.	59.	51.	37.	25.	50.							

ROZDZIAŁ IV.

O Záćmieniách.

Lubo dwoie Záćmienia Słońcá/ iedno dniá 16. Mieśiącá Lut. wſtępny czwartek/ drugie dniá 12. Sierpniá/ iednák pierwſze pod ziemią będźie/ drugie lub ná náſzym Horyzońcie widźiáne będźie/ ále zbyt máłe y z pilnośćią rozeznáne. Początek iego będźie około godźiny dźiewiątey ná pulzegárzu/ á ſkończy ſię około iedenáſtey. Sſtánie ſię to Záćmienie w ſtopniu 20. Lwá/ w ktorym Słońce ma domum, y Pánem triplicitatis in termino dobrego Jowiſzá/ w ſzkodźie złego y okáliczonego Sáturná. Pánem tego Záćmienia ieſt łáſkáwy Jowiſz/ y łágodna Wenerá/ Bo lubo słońce przechodźi inſzych Plánetow godnośćiámi/ ále według Ptol. Quad. 2. Słońce Mieśiąc Lunationum, nie mogą bydź zá oſobnych rządźcow obráni/ tanquam generales Domini; iáko támże Ptol. piſze/ y dáie przyczynę. Nam Sol & Luna gubernatores ſunt aliarum ſtellarum, á teraz że vmyka nam ſwego świátła słońce/ dla czego tych náznáczonych rządźcow tego Záćmienia miánuiemy. Vważáiąc mieyſcá Záćmienia/ rządźcow/ y áſpekty/ tedy będźie z tego zámieſzánie kſztáłtne z zazdrośći nieſpodźiewáney y potáiemney/ zwłaſzczá ex Venere bárźiey & Ioue, ktory Sáturná in caſu będącego nie zrozumiawſzy afflictum, y in motu inconſtantem (iáko teraz ieſt retrogradus in domo ſeptima) niepoćieſzne nowiny ſpráwi/ od ktorych vſtępuiąc będźie ſię zechćiał przymykáć per retrogradationem, á tego nie dokáże co zámyſławał potężnie w Máiu. Rządźcy tego Záćmienia ſą dobrzy y łáſkáwi/ od Aſtrologow zowią ſię Jowiſz maior fortuna, Wenerá minor fortuna, y ták miáło by dobrze bydź z tego Záćmienia nam nie ſzkodzącego; Haly bowiem piſze/ że Juppiter nactus dominium largitur gloriam amicitias, tranquillitatem, pacem, rei familiaris incrementum, á niżey de Venere piſze/ Venus cum dominatur, generaliter facit ſimilia Ioui, ſed cum quadam venuſtate y dáley wylicza wſzytko dobre/ ále że nie może bydź ná świećie weſoło ſine com-

commiſtione triſtitiæ, tedy generaliter mowiąc, że to Záćmienie ieſt in igneo ſigno, znáczy bella, & æſtus multos, Card. 7. Aph. 34. że in ſigno fixo, fundamentis & ſubſtructionibus ædium, quæ commodiſſimè ſub ſignis fixis ædificantur cum eas diutiſſimè durare exoptemus, tenże Card. 2. Aph. 163. chybá żeby Rządzcy do przyczynienia budynkow pomogli/ czego trzebá v nas w Polſzcze/ że to Záćmienie ieſt in medio Cœli, prawie znáczy Regionibus, Regibus, & mediæ ætati ſtánt/ ále to może Pan Bog (byleſmy ſámi chćieli) w dobre obroćić/ ſercá iednák trzebá przeſtrzegáć/ gdyż Lew pánuie nád ſercem.

ROZDZIAŁ V.

O Pokoiu, y Woynie.

Wyliczáiąc Boët. Metr. 5. Lib. 2. wieku ludzi Stárodawnych w proſtocie żyiących delicye/ miedzy inſzymi wſpomina/ iż Woyny támtych czáſow nie było/ ále złoty zawſze kwitnął pokoy.

Tunc claſſica ſæua tacebant,
Odijs neq; fuſus acerbis;
Cruor horrida tinxerat arma.

A przy dokończeniu/ áby ſie te czáſy zá iego wrocily żywotá/ życząc mowi:

Vtinam modò noſtra redirent,
In mores tempora priſcos.

Albowiem iáko ieden piſze; ô quam ſunt difficiles, ſine pace dies. Lubo nád żywot człowiekowi nie máſz nic milſzego/ przećie kiedy nie máſz pokoiu/ y ten ſie bárzo przykrzy. A lubo z Niebios pewnie o pokoiu y Woynie nie możemy mowić/ iáko Card. 7. Aph. 170. vczy: Bellorum autem ſcientia nulla propèmodum eſt; co wyżey vważáiąc Iulius Firmicus in Libris ſuis, nie káże y o tym wſpominać/ ále iáko Boëtius tenże mowi:

Sed ſæuior ignibus Ætnæ,
Feruens amor ardet habendi.

A lubo w niektorych to bywa/ ále przećie w Koronie Polſkiey tego nie máſz/ tylko Succeſſus rerum vważáią/ non habere. Dla czego położę tu iednego KROLA Polſkiego SIGISMVNDA Auguſtá/ ktory non amore habendi, ále amore conſeruandi Regnum Poloniæ vwiedziony/ pytał ſie ſwego Aſtrologa Poláká/ Joachymá Rhetyká de ſucceſſoribus, co też zác będą/ y iáko im ſuccedet regimen Regni Poloniæ. Aby fundamentaliter odpowiedział/ vważa Anteceſſores, y z nich infert Succeſſores; ktorych ia teraz pominąwſzy/ dziśieyſzego tylko nam pánuiącego ſzczęśliwie vważam/ Powiedział bowiem tenże/ iż po IANIE KAŻIMIERZV IV. Succeſſorem, ſignificabat Venus in ſua exaltatione, co permiſſu DEI Omnipotentis, factum eſt; ále że Venus ieſt in octaua domo, Iouis ktory ieſt detrimentum & caſus Mercurij conſiliorum domini, á Jowiſz in detrimento ieſt/ ſam zaś Merkuryuſz ieſt in

detri-

detrimento Martis, rády/ ſchadzki/ conuenticula indeterrius znáczy/ gdyż y conſilia aduerſa, y cum detrimento Reipublicæ Polonæ, á z Jowiſzá naybárziey/ ktory był in quadrato ſignificatoris, Regis præſentis, y in detrimento proprio, chćiał komu inſzemu ſzkodźić/ á ſobie ſam rádźić nie može. Wychodźić do ſwoiey wynioſłośći/ ále cum periculo nie tylko onego ſámego/ ále nas wſzytkich/ gdyż áni Polſkiego áffektu/ lub Polak/ ani pogránicznych niechce in bonam partem bráć/ á Mars in detrimento Solis, ná złość prawie wſzytko czyni. W Rewolucyey dźiśieyſzego Naiáśnieyſzego KROLA, Panią zoſtáłá Wenerá/ przy ſczęśćiu będąca/ y przyſtępuie ad Cor Leonis, ktore z Słońcem pod czás pytania Rhetyká/ znáczyło WŁADYSŁAWA IV. KROLA ſczęśliwego y Woiennego/ przećię od Marſá nieyważnego/ y Sáturná grubego vćiążonego/ teraz tylko od Mieśiącá wygląda kwádratu Sáturnus/ lub in caſu zoſtaie/ przećię łaſkawe promienie przeſyła/ tylko Jowiſz ná puł niebá będący/ ſkryćie myśląc co inſzego/ nie żáłuie Wenerze oká weſołego/ ktorą pierwey bárzo ſam vtrapiony będąc/ vćiążał. Mars nie ma ſczęśćia y rády/ dla zazdrośći własney. Pan wſchodniey liniey pod czás Koronácyey/ teraz ieſt wſteczny/ y in caſu zpoczywa/ a Medij Cæli znamię/ częśćią in domum carcerum, częśćią in domum morborum, wpada niebeſpieczeńſtwo/ znáczy y trwogi z domowych przyczyn/ ktore bárzo ćięſzkie będą/ fortunis & vitæ Domini, gdyż inśi będą pátrzáć ná vtrapienie/ á ſámi y w ſwoiey ſwobodźie záżyią nieſczęśćia. Szerzey o tym y ſzkodá piſáć/ do częśći Roku przyſtępuię; Ná Wioſnę wſtępuie Mars w známię Bliźniąt/ ktore ſię názywa humanum, y w domy wpada nie pośledniè/ raz w dom dźieśiąty ktory ieſt godnośći/ honorow/ łáſk Krolewſkich/ ſławy dobrey zá żywota/ drugi raz w dom śiodmy weſela Małżeńſtwá y poſagow/ dobrego á weſołego mienia/ trzeći raz zbliża ſię do domu przyiaćioł/ á przy nim cudźieſz Wenerá poſtępuie/ Jowiſz Pan doroczny otrzymawſzy Páńſtwo w Wádze będący/ záraz przeważył ſię/ y bieg ſwoy właſny wſtecz zá dyrekcyą inſzą poſtępuie. Vczą Aſtrologowie/ że Juppiter eſt generalis Significator pacis vnionis & concordiæ; Vnde ſi aliquo anno ſignificatur bellum, & Iuppiter dominium obtinet, ſignificat bellorum compoſitionem, & pacis vnionem, maximè tamen ſi curſum ſuum compleuerit, hoc enim ſignificat compoſitionem litium & bellorum, quæ antea fuerant inchoata; ále teraz nie dokończa ſwego właſnego biegu/ owſzem odwráca ſię/ toć podobno ieſzcze y Wioſná weſoła/ nąm nie ſpráwi pożądánego vſpokoienia/ tylko podobieńſtwo iákieś/ á w ſámey rzeczy więkſze zámieſzánia. Hiſpalen. záś vczy/ Mars in ſigno humano (iáko teraz ieſt) mortalitates, interfectiones, occiſiones, igne & gladio ſignificat, á ieſzcze domy nąm życzliwe opanował/ zdrad tedy chytrych máło porády zdrowey ſię ſpodźiewáć/ naybárziey kiedy złączenie abo □ abo ☍ promień przypádnie/ Marſá z Sáturnem pod czás y z Jowiſzem/ bá y z inſzymi gwiazdámi/ chybá żeby to Pan Bog od nas vżaliwſzy ſię/ vtrapienia ták ćięſzkiego náſzego/ raczył odwroćić. Ná láto Merkuryuſz z Marſem będą brozdźić/ y iuż wolnego Jowiſzá zgodę ſpráwić prágnącego vćiążáć/ dla nieſzczęſnego vporu y przeklętey zazdrośći/ przez ktorą nie tylko ſczegulni ludźie/ ále y

Pan

Páństwá dostátnie vpadáły/ iáko zobopolną zgodą bywáły vtwierdzone/ y wiecznie trwáłe. Vbi perpetua concordia, ibi crescit Imperium. Liu lib. 5. Decad. 1. à Herod. lib. 8. o niezgodźie mowi/ In communi periculo non modò sunt inutiles, verùm etiam noxiæ, & magnorum malorum causæ Ciuium vel Sociorum, inter se contentiones de primatu, itaq; omittendæ. Ná Láto przemysły iákieś chytre/ od wschodu Słońcá będą słycháne/ áleć zgodą będą vgodzone; tylko że Mars ná znák Polski kwádratem bije/ ktory iest in domo carcerum, z Saturnem ćięszkość vtrapienie/ Mars in domo fratrum będący/ spráwi y niebespieczeństwo wielkie/ trwogi/ niezgody/ nienawiśći/ z ktorych zaboystwá idą/ kradźierze gęste/ rozbraty. Krotko mowiąc/ vćiążenie wielkie podatkámi pospolstwá. Ná Jesień Słońce y Mieśiąc miáią Marsá cholerycznego/ chcący go zmiękczyć/ y do zgody nawieść/ ále że in detrimento Iouis łączą się/ tedy nie trwáłą zgodę y niepewną/ obiecuie Merkuryusz w domu śiodmym/ będźie mieszał mozgi ludzkie/ pobudzáiąc do wykrętow/ y krzywd rożnych. Strachy ktore od zachodu nástąpią/ nie skuteczne będą/ gdyż significator támtych kráiow in octaua domo mortis záśiadł. Zimie zrázu przykrość wielka nástąpi/ á iáko Hály mowi: Mars in decima domo, significat tyrannidem, qua Reges & Principes, subditos neglecta pietate & iustitia interficiunt, spoliant, vel tributis exhauriunt; á teraz iest in venenoso signo Scorpij, ktory lambendo iád wpuszcza/ ácz i potym wpada in domum duodecimam, y ták metum, anxietatem, & damna multa ab hostibus, & sanguinis effusionem portendit; ázá te złe influencye/ prudentia Ciuium & mutuus amor, zá Bożą pomocą od nas odwroći.

ROZDZIAŁ VII.

O Postánowieniu czterech części Roku.

ZIMA.

POczątek Zimy w dźień S. Thomaszá/ ze Wtorku práwie o pułnocy/ Roku przeszłego zácżniemy/ ktorey Pánem iest Mars y Merkuryusz/ pod ziemią będący wietrzny/ mglisty y pochmurny/ pod czás wilgotny spráwią początek źimy z pánowániem wiátrow/ pod czás suchych y wichrow/ że Merkuryusz iest in Capricorno. Srodek będźie dniá 19. Styczniá/ około godz: 10. wszyscy Plánetowie są w známieniach wietrznych á suchych/ zwłaszczá w Wodniku/ będą tedy pánowáć wiátry przykre/ suche/ pod czás śniegi/ ♀ w Rybách będąca od Sáturná oźiębiona spuśći/ á z pogodą wietrzną/ Jowisz nie rychło przystąpi. Ostátek źimy w Piątek wstępny zácżniemy/ ná Sobotę o pułnocy/ ktory wiátrámi/ niepogodą/ chmurámi/ mgłámi/ mrozámi/ y przykrą áerą zeydźie.

WIOSNA.

WIosnę zácżniemy według Rozd: 1. z źimnem/ chłodem/ wiátrem/ y pluskotą pod czás przemierzłą/ będą iednák wiátry pogodne á chłodne. Srzodek dniá

19.

19. Kwietniá/ z południa w pułtory godźiny/ wietrzny y wilgotny będźie. Ostátek dnia 20. Máiá/ z południá o godźinie 4. z nie wielką nádźieią pogody zeydźie/ gdyż Plánety w znákach wietrznych y wodnistych/ znayduią się.

L A T O.

LAto záczniemy dnia 21. Czerwcá/ z pułnocká około godźiny 3. Pánem został nie-státeczny Merkuryusz/ w Bliźniętách spoczywáiący; Mars tákże przechodźi wie-trzne y dżdżyste gwiazdy z kwádratem Sáturná/ będą tedy pánowáć niepogody gę-ste/ á pod czás gwałtowne wichry/grády/pioruny. Srzodek záczniemy dnia 22. Li-pcá/ z południa godźiny 3. Mars się zbliża ad Regulum w ognistym znáku będący/ ćiepło zechce spráwić/ byle pogodne/ ále częśćiey będą pánowáć grzmoty/ pioruny/ y náwálne deszcze. Ostátek dnia 22. Sierpniá/ wietrzne znáki zászły w przednie mieyscá/ figury wiátrow tedy y dni pochmurnych zázyiemy.

I E S I E N.

POczątek Jeśieni będźie nazáiutrz po S. Mátheuszu/ w záchod práwie Słońcá/ Rządźcą został Jowisz łáskáwy w wyniosłośći chrámego Sáturná będący/ vtem-peruie tedy Jowisz wiátry niespokoyne/ y chłody niewczesne. Srzodek dnia 22. Pá-ździerniká o pułnocy/ ktory wiátrem/ mgłą y chmurámi zeydźie. Ostátek dnia 21. Listopádá/ godz. ráno 10. smutno á chłodno zákończy.

R O Z D Z I A Ł VII.

O Chorobách y Powietrzu.

DAwno wydáne Votum, ná ktore wszyscy ochotnie przypadámy/ tákie iest.

Diuarum Dea ſanitas,
Tecum ſit mihi viuere:
Vitæ quod ſupereſt meæ.

z tego rozumiem pochop wźiął Polski Poëta, gdy mowi:

Szláchetne zdrowie,	*Nikt ſie nie dowie.*
Iáko ſmákuieſz,	*Aż ſie zepſuieſz.*
Tám człowiek práwie,	*Widźi ná iáwie.*
Y ſam to powie,	*Ze nic nád zdrowie.*
Ani lepſzego,	*Ani droższego.*

Záchowuiąc tedy zdrowie y szánuiąc go/ trzebá się chorob tych wystrzegáć. Ná wio-snę/ głowy bole ćięszkie z kátárow/ w członkách/ rękách y nogách/ tákże gorączki/ kwártány naybárźiey będą pánowáć z záżiebienia/ z kąd suchoty/ kászle/ y wnę-trznośći wyniszczenie nástąpi. Láto zwłaszczá w Krákowie/ y w máłey Polszcze/ niebespieczne od záráźliwych chorob ná kształt powietrza; Piszą bowiem Astrologo-wie/

wie/ miánowićie *Card. Aphor. 142. Segmen. 5.* Pestilentiæ igitur accidunt afflictâ vi Solis per aërem, & Lunæ per aquas; a teraz Saturnus iest in ♏ w wynioslośći Słońca/ ktore znamię náturę Słońca y Marsa ma/ y tak Saturnus támże będąc y co ku zdrowiu miáło bydź/ ná ćiężkie vtrapienie chorobami powietrze zarazi/ y iákoby posełki powietrza będźie przesyłał. Z naszych zaś Astrologow mamy to/ że kiedy Saturnus przechodźi znamię ♏/ abo Mars nieprzyiaznym okiem na toż znamię bije/ tedy choroby ćiężkie pánuią w małey Polszcze/ teraz Mars z Raka kwadratem bije/ á Saturnus aby barźiey nam szkodźił/ wstecz się obraca; w Panu Bogu nádźieiá. W Jesieni záśiadł Saturnus in domo vitæ, a Mars in domo morborum, Niedźwiadek in domo Martis, choroby skryte a zaraźliwe/ to znaczy krostypspetne/ mdłośći/ serca bole/ ćiáłá wyniszczenie/ gorączki nagłe a niebespieczne. Zimá/ ná stárych będźie ćiężka/ ale y w pułwieku będącym/ nie pofolguie przez cały Rok/ trzeba się dobrze chronić/ y konwersacyey wystrzegać.

R O Z D Z I A Ł VIII.
O Vrodzáiu Ziemnym.

Astrologowie/ áby cokolwiek gospodarzom względem źiemnego pożytku opowiedźieli według Arabow/ nie iakie częśći zboż z siedmi Planet biorą/ y tedy ktora część pádnie/ to według mieysca tego Planety/ ktory iest Panem dobry abo zły zboża vżytek opowiádáią. Aleć tá nauká fundamentu gruntownego nie ma/ lepiey ći czynią/ ktorzy według czásu śiania káżdego zboża vżytek vważáią/ iáko się na ten Rok pisze. Pszenicá się nada poźnego śiania/ Zyto plonem y ceną pracę nagrodźi. Jęczmień/ Owies/ Groch/ Tátárká/ y insze iarzyny pośledniego śiania/ z pożytkiem ná suchych mieyscach. Proso/ Bob/ Soczowica także/ tylko od wiatrow szkodá będźie. Wino miáło bydź dobre/ ale ręká ludzka mu zászkodźi. Orzechy nieżrzałe będą. Miod rzdzáwy będźie. Ogrodne rzeczy że ná kwadrat źimnego Saturná pádły/ ostrożnośći y pilnego stárania potrzebuią/ ale bez szkody. Dni zaś do śiania Roli/ te dobre:

W Márcu/ 2. 3. 4. 5. 9. 10. 11. 16. 17. 21. 22. 29. 30.
W Kwietniu/ 1. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 17. 18. 22. 0. 26. 27.
W Máiu/ 4. 6. 9. 10. 15. 16. 19. 20. 24. 31.
W Czerwcu/ 2. 3. 6. 7. 8. 12. 15. 19. 21. 22. 27. 28. 30.
W Lipcu/ 3. 4. 5. 8. 10. 13. 17. 18. 20. 24. 27. 31.
W Wrześniu/ 1. 2. 5. 7. 10. 11. 13. 16. 18. 19. 20. 23. 26. 28. 30.
W Páźdźierniku/ 5. 7. 8. 14. 16. 17. 20. 26. 27.
W Listopádźie/ 3. 4. 6. 13. 14. 17. 18. 22. 23. 27.

Dni do sczepienia dobre.

W Márcu/ 14. 15. 21. 22.

w Kwie-

W Kwietniu/ 10. 11. 12. 17. 18.
W Máiu/ 9. 15. 16.
W Wrześniu/ 1. 2. 22.
W Páźdźierniku/ 18. 19. 20.
W Listopadźie/ 15. 16. 22. 23.

ROZDZIAŁ IX.
O Kruszcách.

☉ Złoto ná wiosnę/ źimie z pracą y pożytkiem będźie.
☽ Srebro przez cáły Rok/ oprocz Jeśieni náda się.
♄ Ołow pod czás Látá/ licho poydźie.
♃ Cyná nie zbyt pociesży/ oprocz Wiosny.
♀ Miedź ná wiosnę y źimie/ náda się szczęśliwie.
☿ Zywe srebro ná wiosnę y źimę/ z obfitym pożytkiem da się bráć.

ROZDZIAŁ X.
O Pozogách.

NA pocżątku Wiosny/ ták dálece nie groźi Niebo ogniámi/ ále ku dokończeniu tákże pod czás Látá y Jeśieni/ gęstymi pożarámi straszy. Zimie skromniey/ byle nie dozor nie był przyczyną do złego.

ROZDZIAŁ XI.
O Ciężarnych Mátronách.

WJosná bárzo ćięszka będźie/ y trudnośći w porodzeniu spráwi dla Sáturná w domu synow będącego/ á Wenery w domu chorob/ lubo w włásnym domu goszczącey. Láto/ tylko ćoś łáskáwego ná pozor pokázuie/ále przećię niebespieczne dla mdłośći/ y serca bolu. Jeśień tákże y Zimá/ práwie wszytek Rok nie przychylny będźie/ y zá poćiechę przyspo rzy bolu/ żalu/ y nie zdrowia.

ROZDZIAŁ XII.
O Powodzeniu Sławnieyszych Miast y Woiewodztw, Korony Polskiey.

KRAKOW, y Máła Polská.

JAko w ćiáłach nászych/ kiedy ktory członek ma dolegliwość iáką/ Głowá záraz tákże pomaga ; ták Krákow Miásto/ iáko Głowá Korony Polskiey : gdy vtrapie-nie

nie po rożnych Páństwách pánuie/ onegoż muśi záżywáć pospolu; dla tegoć y tego Roku/ czegoby się mieli zacni Obywátele Miástá/ y Máłey Polski/ od Niebios spodziewáć/ to wypisuię. Ná Wiosnę niebespieczeństwá/ będą panowáć choroby przykre/ zwłaszczá między płćią białą/ głowy bole/ kárkow y w plecach w rękach słabość/ y insze záraźliwe choroby gorę wezmą/ handle y drogi dalekie niebespieczne/ y niepożyteczne. Ognia trzebá przestrzegáć pilno. Rosterki y dziwne tránsákcye/ á nie bárzo ku dobremu się skłániáiące/ będą pod płaszczykiem zgody niepewney/ byle potym záś do oręża nie przyszło. Láto prawie zewsząd niebespieczne/ y względem zdrowia/ ogniá/ nowin strasznych/ trwog/ drog/ handlow/ choroby záráźliwe bárzo niebespieczne/ iákoby semina pestis, petoći/ y szpetne krosty będą się wydáwáć ná ćiała ludzkie/ ćiężary tákże y vćiążenie ludá/ wykrętow y zdradźieckich rad áż názbyt/ á pospolstwu nayćięższy. Jesień trochę zechce zelżyć/ ále złe się iescze nie może vspokoić záczęte/ w zdrowiu ludzkim wielki szwank/ sercá będźie pilnowáć. Ognie częste/ Nieprzyiaćiel głowny w śiłách y radách szánkuie/ ale przećię myśli szkodźić/ lub iest sam w vtrapieniu dla oporu y záwźiętośći/ trzebá starania y opátrznośći/ bo y násze z pogránicznymi potwierdzone Páktá/ podczas nam nie vydą. Zimá ćięszkość przynieśie/ dla vtrapionego Marsá/ przewrotne diffidencye/ podczas y więźieniem grożą/ á pospolstwu naygorzy; gruby narod chćiwy naszego dobra/ nie będźie zásypiał/ ále swoie gęste wpádanie będźie odnawiał/ przez braterstwo zdrádźieckie; Choroby częste śmiertelne będą pánowáć/ álećto może Pan Bog w dobre obroćić/ tylko się oto szczerze nie zmyślonym sercem staraymy.

LWOW, y Ruskie Woiewodztwo.

SŁawne Miásto Lwow/ y Woiewodztwo Ruskie/ w tych teráźnieyszych ćięszkich domowych/ y postronnych zámieszániách/ od Niebá tę obietnicę ma. Wiosnę wesoło nástánie/ byle tylko chćiáłá trwáło skończyć. Nie masz ći ták dalece złych promieni/ ále że Significator in cadenti domo spoczywa/ toć nie zewsząd będźie bespieczeństwo/ á naybárźiey dla ziázdow vgod nie pewnych/ z vćiskiem prawie wszytkich. Choroby gęste/ drogi niebespieczne. Láto niepoćieszne będźie/ vtrapienia y ćisku nábáwi/ naybárźiey ku końcowi/ dla nie vchámowánego Marsá/ ktory ná ich substáncyą dybie/ y ná zdrowie. Jeśień toż prawie obiecuie/ z przyczynkiem złego zdrowia. Zimá tákże bárzo przykra/ od naiázdow y trwog drapieżnych ludźi; choroby tákże z kátárámi/ z záźiebienia/ vprzykrzą się.

POZNAN, y Wielka Polská.

NA Wiosnę/ nieprzyiáźnego záżyie Niebá/ dla chorob záráźliwych y przykrego Marsá/ w źimie zaczętey cholery/ z ktorey nie rychło się obaczy/ á rátunku nie będźie dla niezgody samych. Láto vtrapienie przynieśie/ y w fortunách vszczerbek/

niebe-

niebespieczeństw dosyć. Jesień także y chorobámi/ y rożnymi tránsákcyámi vciąży. Zimá od Marsá niebespieczna/ y chorob ciężkich námnoży. Ogniá pilno przestrzegáć potrzebá.

WARSZAWA, y Woiewodztwo Mázowieckie.

PAn tego Miástá lub przy Słońcu zostáie/ wpadł in casum, nie dobrze znáczy/ ná ktorego Jowisz/ lub okáliczony przećiwnym biie okiem. Láto chorob śmiertelnych przyczyni/ vćiskow niebespieczeństwá po drogách pełno będźie. Jesień/ coś trochę folgi pokaże/ á iescze więcey ćiężarow y vćisku przyczyni/ y opák wszytko poydźie. Zimá wolnieysza y pożytecznieysza do Kupiectwá y hándlow rożnych/ tylko przećię zámyśláwa Mars sám niebespieczny swoiego dokázáć zdrádą.

L V B L I N.

WJosny nie zbyt przykry záżyie/ y owszem łágodney/ byle łágodność potym nie szkodźiłá/ w Gospodárstwie iednák pięknie poydźie. Láto trochę do gory ku szczęśćiu się podawszy/ ná doł przykro poydźie/ y frásunku chorob niebespiecznych nabáwi. Jesień także nápełni vtrapieniem/ y z vćiskiem prawie zewsząd. Zimá trochę pokazawszy szczęśćia/ onoż prętko skryie/ y ćięszkość w podatkách y exákcyách spráwi.

KSIĘSTWO WARMINSKIE.

NJe zdrowiem Wiosny zbędźie/ choroby gęste/ y śmierć będźie się záwijáć. Láto drogi niebespieczne/ podatki ćiężkie/ vćisk miedzy ludźmi spráwi/ zá obietnice y nádźieię prozną. Jesień nie zfolguie/ owszem w domowych rzeczách/ y w gospodárstwie szkody znáczy/ dla chorego á cholerycznego Marsá. Zimá choroby/ niepokoy/ dla przewrotnych rad przynieśie/ y vszczerbek w ludźiách.

WILNO, z Kśięstwem Litewskim,

NA Wiosnę w fortunách będźie szfánkowáć/ á od swoich ratunku nie dostąpi/ choroby gęste z frásunku/ naybárziey z niespokoynego Marsá. Láto chorobámi gęstymi zeydźie vtrapieniem/ Significator in domo carcerum, & casu proprio zpoczywa/ á Mars kwádratem z swoiego także vpadku biie/ nie bárzo poćieszne nowiny spráwi/ y choroby gęste. Jesień trochę się wypogodźiwszy/ w ćięższe zámieszánia wpráwi/ y w domowych rzeczách vszczerbek niespodźiewány. Zimá obiecuie łágodniey zákończyć/ ále nie bez zapráwy vtrapienia dla domowych spraw/ á naybárźiey dla vtrapionych sąmśiadow. To iednák wszytko Pánu B O G V w opiekę oddáć.

DRVGA CZĘSC

PROGNOSTYKV,

O Codźienney odmiánie Powietrza.

S T Y C Z E N.

STycznia Pełnią zacznięmy we Wtorek po Nowym Lećie ráno/ god: 4. ktorey Pánem ieſt Merkuryuß z Marſem pod źiemią będący/ pochmurno tedy zeydźie/ y z wiátrem wilgotnym/ pod czas ná śnieg/ gdyß Mieśiąc mija gwiazdy wilgotne/ y wietrzne. *Rády ku dobremu chytre, nie pomagáią.*

Oſtát: kwá. Sty: w Poniedź: po Nied: 1. po Trzech Krol: w kwádrans z puln: Mieśiąc ſpicam Virginis mija/ minąwßy przećiwny áſpekt Marſa/ wiátrem tedy przykrym źimnym á nieſtátecznym zeydźie. *Teraz wyiáwia ſię ſczyrość prawdźiwa.*

Now Lut: we Srzodę po Nied: 2. po Trzech Krol. zpuln: po god. 3. w kwádrans tylko Iowiß ná naßym horyzonćie w godnośćiach Sáturna/ ſpráwi nam pogodne á chłodne wiátry/ pod czás nieſtáteczne. *Iuż vſtępuie chytrość prawdźie.*

Pier: kw. Lut: w dźień Náwroc: S. Pawłá/ na Czwartek przed pułnoc: ná godźinę iednę/ ná wſchodźie ieſt Iowiß w Wadze/ á Merkuryuß wſteczny łączy ſię z Słońcem w znáku wietrznym/ poturbuią tedy powietrze y chmury/ wiátry chłodne/ pod czás śnieg będą pánowáć. *Łágodne ſłowá, nie pomagáią nic.*

L V T Y.

PEłnia Lut: dniá tego 1. zpołu: god: 2. m. 26. Sáturnus ieſt ná połud: liniey/ á w ten czás wſtępuie gwiazdá de natura Saturni & Martis, ktora zwykłá źimná przykre/ wietrzne podczas mroźne ſpráwiáć/ y inßych dni gwiazdá de natura Saturni & Martis wchodźi/ toć vżyiemy od Niebios przykrośći. *Vbogiemu od Páná łáská ßkodźi.*

Oſtát: kw: Lut: we ſrzodę/ po Niedźieli Mięſopuſtney z połud: w kwádrans po godźinie 5. w ten czás ort: Syrius ktory remiſſionem frigoris znaczy/ ále záś záchodźi Aquila, ktora gwiazdá według Ptolom: tempeſtates znaczy/ toć tá odelgá do niepogod będźie ſię nákłániáć/ pod czás ſuchych wiátrow/ choroby iákieś potáiemne á ßpetne/ będą pánowáć.

Now Márcá/ we Czwartek wſtępny/ zpołud: godź: 9. m. 48. Aquilo nieſtáteczny y Fauonius powſtáną/ choroby y kárkow bole będą pánowáć.

Pier: kw: Már: w dźień ś. Máćieiá ráno około god: 9. wſchodźi Lucida Hydræ, zá ktorą náſtępuią niuoſæ tempeſtates, á potym dniá 28. gwiazdá iedná z ßyie Lwá de natura ♄ & ☿ záchodźi/ ktora frigus exaſperat. *Rátunku teraz wßyſcy práwie potrzebuią.*

M A R Z E C.

PEłnia Márcá/ w Wigilią ś. Káźimierzá/ z pułnocká w pułtory godź: os cygni,

w ten

w ten czás záchodźi naturæ ♀ & ☿ ktora zwykłá wiátry wilgotne y chłodne spráwiáć. *Choroby będą pánowáć gęsto.*

Ostát: kw: Márcá/ w Piątek przed Niedź: Srzodopost: po połud: w kwádránie wilgotne známie y wietrzne gwiazdy/ á in femore sinistro præcedens Herculis záchodźi/ ktora zwykłá gwałtowne wiátry zachodnie wzruszáć/ á Mars Pleiades mija/ ktore wilgoć spráwuią. *Stárzy dokázuią, á młodźi vśtępuią.*

Now Kwie: w Sobotę przed Niedź: biáłą/to iest w Wig: ś. Iozefá/ społud: o godź: 2. ktorym rządźi Wenerá/ w ten czás wschodźi Cornu ♉ ktore mija Wenerá w ten czás według Ptol: y Cardan: deszcz ábo śnieg bywa/ do czego się przymiesza Sáturnus z Mársem/ y przykry á niestáteczny czás spráwuią. *Nábroiwszy ták wiele złego, teraz do przyiaćioł vdawáć się, to sztuká.*

Pier: kw. Kwie: w dźień Zwiast: P. M. z połu: po godz 4. w pułgodźiny/ zrázu pogodnie pocznie/ ále że Wenerá mijáć będźie Báby/ á ♂ wilgotne y wietrzne przechodźi gwiazdy/ tedy nie pogodą przykrą zákończy. *Pospolstwo się ćieszy nádźieią, á skrytych rad nie vważa, áczći y te effektu nie doydą.*

K W I E C I E N.

PEłnia Kwietnia/ w Wielką Sobotę z połud: godź: 1. m. 19. tey pełni dostáły się rządy ☉ w domu dźiewiątym będącemu/ á Wenerá ná puł niebá mija Báby/ Mars też pod Aldebaran gwiazdą spoczywa/ Cauda ☋ de natura ☿ & ♂ ráno záchodźi/ pod ktory czás flat vehemens ventus, pluuiasq; cum tonitribus commiscet, pod czás też zpułnocy wiátr wilgotny powstáie/ czego teraz Mars z Wenerą dopomogą. *Vbogi od vtrapionego nie wiele dostánie.*

Ostát: k. Kwi: w Niedź: Przewo: ráno god: 8. chłodny ♄ ná puł niebá z ☉ y ☿ spoczywa/ á ♂ z ♀ w domu 12. chłody wietrzne spráwuią/ w ten czás tákże Scorpius occidit & nebulosum est cælum Aquilonis flatu, według Ptolom. *Miedzy pospolstwem śćisk y choroby.*

Now Máiá/ w Poniedź: z Niedźiele 2. po Wielkiey nocy zráná/ god. 3. práwie pod Bábámi ☽ się záraz łączy ☿ wiátry pluszkotne spráwi zimne Caput Andromadæ wieczor záchodźi/ y zimno spráwi/ potym Leonis ♉ zráná zaydźie/ ktora według Tychoná Niues aëre existente frigidiore minatur, y insze drugie toż znaczą/ toć grodow się trzebá obawiáć pod czas. *Lub się zánieśie ná zdrowie, śmierć przećie nie minie.*

Pier: k. Máiá/ w dźień ś. Woyćiechá/ o puł nocy ná Poniedz: godź. 11. Wenerá Oryoná mija ☿ do Báb się przymyka/ wiátry dzdzyste/ (ieżeli nie śnieżne/) zimne spráwi/ pod czás táka Konstellácya y grzmoty spráwia. *Chytre w Małżeństwie zdrády pánuią, pod czás y śmierći będą przyczyną.*

M A Y.

PEłnia Máiá/ w dźień SS. Filippá y Iákubá/ ráno godź: 2. pogodno nástánie/ y zeydźie/ lubo wiátry przeszkadzáć zechcą/ pod czás y szrony miásto rosy. *Mars w drogę oporem idźie.*

Ostát: kw. Máiá w dźień ś. Ezdiaszá/ názáiutrz po ś. Stánisłáwie zpułni wpułtrzeći godz. luboć Clypeus Orionis z Słońcem západa/ y dzdzysty czás obiecuie/ áleć przećię pogody więcey będźie. *Nie trwáłe, nigdy nie iest prawdźiwe bráterstwo.*

Now Czer: we Wtorek przed Swiątkámi w połud: práwie ☉ y ☽ Pleiádes przechodzą/ á Ptolom: pisze: Succulæ occidunt spirant venti frigidi Fauonius, Africus flat & Auster, niepogodą tedy zeydźie. *Sáturnus nie iednego nábáwi śmierći.*

Pier: k. Cz: we Wtorek Swiąt: zráná/ g. 5. záchodźi Oculus Tauri, ktory tempestates procreat, Mars przystępuie do kwádrátu Sáturná/ poburzą tedy powietrze/ y niespokoyne spráwią. *Łátwo o przyiáćielá ktory nie ćiebie, ále mienie twoie kocha.*

Pełnia Czer: we Wtorek po S. Troycy/ z południá godź: 3. záchodźi złączenie Wenery z ♂ w znáku wodnistym/ pod gwiazdámi wietrznymi/ niepogodno tedy tę Pełnią odpráwiemy. *Sáturnus stáry, o weselu myśli.*

C Z E R W I E C.

OStátnia kw. Czer: we Srzodę przed Oktawą Bożego Ciáłá/ z połud: godź: 7. niestáteczny y pochmurny czás będźie. *Choroby ćięszkie y śmierći gęste.*

Now Lipcá we Srzodę/ z Niedz: 2. po S. Troycy/ z południá godź: 8. m. 31. Pánem został ☿ z ♂ á potym Procyon/ o ktorym Stad. pisze: Procyonis occasus vespertinus si interlunio eueniat, florenti oleæ & viti iniuriam ex vredine adfert; toć niepoćiesznie ten Now skończymy. *Drogi dálekie niebespieczne.*

Pier: kw. Lipcá we Srzodę przed ś. Janem/ godź: 11. m. 31. ráno Wenus mijá Bliźnięta niepogodną y wietrzną spráwi tę kwádrę. *Oporem teraz godnośći dostáć.*

Pełnia Lipcá/ w dźień SS. Piotrá y Páwłá/ ráno godź: 5. w ten czás záchodźi gwiazdá de natura ♄ & ☿ mgły/ obłoki y deszcze źimne spráwuiąca. *Słábey komplexyey ludźie, bárdzo zápádáią w chorobách.*

L I P I E C.

OStátnia kw. Lipcá/ w Piątek po Náwiedzeniu P. M. ráno/ godź. 10. czterech Plánet iest w wodnistym znáku ná puł niebá dzdzyste y chłodne nástáną czásy/nie bez pogody pod czás. *Nie trwáła ále szkodliwa Duchownym y pospolstwu kongregácya.*

Now Sierpniá/ názáiutrz po ś. Małgorzáćie/ ráno god: 4. m. 17. gwiazdy ktore pod ten czás wchodzą grubego/ powietrza y niezdrowia nábáwią. *Vbogi ma teraz do śiebie gośći.*

Pier: kwá. Sierpniá/ we Czwartek przed ś. M. Mágdáleną/ z połud. godź: 8. m. 24. niestáteczna będźie/ grzmoty/ błyskánia pod czás będą pánowáć. *Choroby z pełnośći ćiáłá będą pánowáć.*

Peł: Sier: w Piątek po ś. Annie/ z połud. god: 8. m. 13. wiátry chmury będą pánowáć/ á Etesiæ będą sie rozszerzáć. *Brzemienne Mátrony máią teraz rátunek.*

S I E R P I E N.

OStát: kwá. Sierp: w dźień P. M. Sniezney/ o godź: 6. m. 35. Aquilo poprzedzáiący Kánikułę/ będźie przykry. *Zazdrość ná nic dobrego może wynijść.*

Now

Now Wrześ: w Sobotę po ś. Wáwrzyńcu/ ráno godz: 10. Jowiß wchodźi/ ále Africus y Aquilo nań będźie przykry. *W swoim domu wywyżßonym będąc; a utrapienie ćierpieć bárzo ćießka.*

Pier: kw. Wrześ: w Sobotę/ po Wniebowźięćiu P. M. ráno/ god: 8. gwiazdy de natura Saturni & Veneris, poruszy Fauonius. *Zá przemysły więźienie.*

Pełnia Września w Niedź: po ś. Bartłomieiu/ ráno godź: 11. m. 57. prawie w sámo połud. zrázu pogodno ále potym wiátry grádowe nastąpią. *Prawdźie záwße wykręty ßkodzą.*

W R Z E S I E N.

Ostát: kwá. Wrześ: w Poniedź: po Niedź: 14. po S. Troycy/ ráno po godź: 3. w kwádráns wiátr názwány/ Corus będźie przykry. *Drogi dálekie niebeśpieczne.*

Now Pázdź: w Niedź: po Národz: P. M. z połud: w pułtrzećia kwádránsá; ktorego Pánem iest Jowiß w wietrznym známieniu z Merkuryußem będący/ wiátry zachodnie poruszą się. *Sercá bole ćießkie.*

Pier: kw: Pázdźier: w Nied: Suchedn: o pułnocy prawie; gwiazdá názwána Vindemiator, poruszy wiátry názwáne Auster y Fauonius. *Kálice do godnośći bráć się iuż to ostátnia.*

Peł: Pázdź: we Wtorek po Nied: 17. po ś. Troycy/ ráno god: 3. m. 30. zachodnie wiátry z poselkámi źimną nástáną. *Choroby z flegmy pánuią.*

P A Z D Z I E R N I K.

Ostát: kw: Pázdź: we Wtorek przed S. Fránćißkiem ráno god: 11. z pogodą nástánie ále się prędko Aquilo naprzykrzy. *Niestátecznego z spraw poznáć teraz.*

Now List: we Wtorek po Niedź: 19. po ś. Troycy/ ráno godź: 5. grube postánowienie y niestáteczne nástánie. *Dáremne zamysły w fráśunek się obrácáią.*

Pier: kw: List: we Wtorek przed ś. Łukaßem/ z połud: godź: 6. m. 38. źimne wiátry będą pánowáć. *Choroby się ßerzą.*

Peł: Listop: we Srzodę/ przed SS. Symonem y Judą/ z połud: godź: 6. Sáturnus z Mieśiącem w domu dwánastym/ iuż pochmurne Niebo ze mgłámi przynieśie. *Fráśunki y złe nowiny gorę biorą.*

L I S T O P A D.

Ostátnia kwá: Listop: w dźień Wßytkich SS. z południá godź: 6. m. 27. Fawoniuße chce przewyżßyć Auster, y przećię się będźie miáło ku pogodźie. *Iuż przyiaćiel nie podźwignie upádłego teraz.*

Now Grudnia we Srzodę przed S. Marćinem/ z połud: god: 5. m. 32. w Niedźwiadku się odpráwi pod gwiazdámi wietrznymi/ y ták záżyiemy wiátrow zachodnich. *Drogi dálekie y bliskie niebeśpieczne.*

Pier: kwá. Grudnia/ we Czwartek po S. Marćinie/ z połud: god: 4. Oryon záchodźi z źimnym wiátrem y deßczem. *V złego teraz dobrzy spoczywáią.*

Pełnia

Pełnia Grudniá/ w Wigilią S. Kátárzyny/ ráno godź. 7. m. 34. chmury wiátry. dzdzyste/ ábo śnieżne spráwi. *Ieszcze zgodá nie doszłá:*

G R V D Z I E N.

OStát: kw. Grudniá/ názáiutrz po S. Andrzeiu/ z pułnocká godź: 2. m. 31. nágłe y niestáteczne postánowienie będźie. *Dobrzy Przyiaćiele zmowili sie ná cudze dobre.*

Now Stycz: w dźień Niepokalánego Poczęćia P. Máryey/ ráno godź: 9. Pánem zostáł Jowisz/ w ktorego známieniu sie odpráwia/ wilgotne dni śnieżne y pochmurne przeszkodą pogodźie. *Teraz wolno złemu dokázowáć.*

Pier: kwá. Stycznia w Sobotę po S. Łucyey/ z połud: god: 1. pogodę Africus będźie rozrywał. *Vbogim ćiężko.*

Pełnia Stycznia/ w Sobotę po S. Thomaszu/ z połud: godź: 7. m. 42. żeby sie mogły mrozy náprawić/ ieżeli Wenerá nie przeszkodźi. *Zdrádźieckie rády.*

Ostátnia kwádrá Stycznia/ w Piątek po SS. Młodźiankách/ ráno godź: 11. m. 36. będą sie wiátry o pogodę wćieráć. *Nieznáczne, ále śmiertelne choroby pánuią.*

Ktore Pánu BOGV, y wszytkie spráwy, w opiekę porucaymy, ktoremu niech będźie cześć, y chwałá, ná wieki wiekow,

A
M E
N.

J. Z.

